„Satul este tipul rezumativ, sinteza neamului.".
- Dimitrie Gusti -

POENĂREI
-STRĂBUNA VATRĂ NATALĂ-

AN VI • NR. I (VI) • 21 AUGUST 2010 •

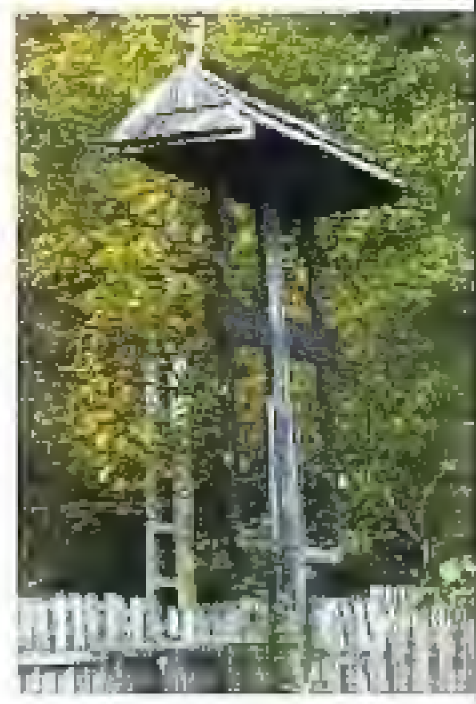
ÎNTÂLNIREA FIILOR SATULUI POENĂREI
– 22 AUGUST 2009 –

MONUMENTE DIN COMUNA CORBI

BISERICA DE LEMN «CUVIOASA PARASCHIVA» – POENĂREI

reprezintă o chintesenţă a artei meşterilor cruceri din Muntenia; construită, între anii 1937-1943, după proiectul arhitectului Dimitrie Ionescu-Berechet din Câmpulung-Muscel, de către obştea Poenăreilor, cu osârdia preotului cărturar Ioan Constantinescu, prin contribuţia familiilor: Poenăreanu, dr. Ion Mitulescu, general Victor Nanu şi a enoriaşilor din sat". Fundaţia a fost refăcută recent, din beton armat, cu cheltuiala exclusivă a managerului Virgil Baciu. Biserica prezintă un plan în formă de cruce, pridvor deschis susţinut, frontal, pe patru stâlpi de lemn şi, lateral, pe doi stâlpi adosaţi, amplu ornamentaţi, uniţi, în partea inferioară, printr-un pălimar de lemn, iar, la nivelul brâului în torsadă care înconjoară biserica, prin tiranţi de stejar sculptaţi. Decor arhitectural distribuit sub cornişă, spaţiul delimitat, în partea inferioară, de brâul în torsadă, fiind segmentat în panouri, prin baghete verticale ornamentate. Ancadramentele ferestrelor şi accesului, ca şi limitele unghiulare ale structurii turlei sunt amplu ornamentate. Pictura murală originară – interioară şi exterioară – realizată în anii 1942-1943, de fraţii Ion şi Pantelimon Fleşaru din Câmpulung-Muscel se integrează armonios ansamblului, prin programul iconografic adaptat spaţiului existent, fresca relevând influenţe neobizantine, un desen sigur şi un repertoriu cromatic adecvat. În tabloul votiv, sunt înfăţişaţi: Grigore şi Ecaterina Poenăreanu, din ascendenţa unor ctitori; Nicodim, patriarhul României, şi Mihai I, regele României.

TROIŢA EROILOR CĂZUŢI ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA TOTALITARISMULUI a fost înălţată în satul Poenărei, la intrarea în curtea gospodăriei preotului martir Ioan Constantinescu. Troiţa de lemn prezintă un caracter documentar, întrucât sunt menţionaţi eroii care au fost ucişi, în noaptea de 18/19 iulie 1959, la Închisoarea Jilava, cei care s-au jertfit în luptele din munţi, ori au murit din cauza detenţiei în cruntele închisori comuniste. Un text versificat glorifică spiritul de sacrificiu al luptătorilor anticomunişti din Munţii Făgăraş: «Jertfindu-vă sub steagul sfânt / al Patriei, prin timp, durate, / aţi semănat acest pământ / cu dor nestins de libertate !».

Rezistența anticomunistă și represiunea din zona argeșeană în Memorialul de la Sighet

În Sighetul Marmaţiei, există un monument unic în ţară, **Memorialul Victimelor Comunismului şi al Rezistenţei** – loc de reculegere şi de înţelegere a ce a fost şi n-ar trebui să mai fie niciunde în această lume. Persoane excepţionale, ca Ana Blandiana şi Romulus Rusan, au muncit 16 ani la acest proiect şi continuă şi acum, pentru că, aşa cum spunea iniţiatoarea Memorialului, „atunci când justiţia nu reuşeşte să fie o formă de memorie, memoria singură poate fi o formă de justiţie.”.

Vechea închisoare s-a transformat, an de an, în ceea ce e azi: un sistem de celule ce expun tematic componente esenţiale ale perioadei comuniste. Ca profesor participant la ultimele două ediţii ale cursurilor Şcolii de Vară de la Sighet, am avut timp să explorez acest spaţiu şi am fost interesat, cum era normal, şi de reprezentarea zonei argeşene în cadrul expoziţiilor. O sală deosebită este cea cu numărul 48 dedicată Rezistenţei anticomuniste din munţi. Ca studii de caz, sunt prezentate grupurile de partizani care au acţionat de o parte şi de alta a Munţilor Făgăraş, în Banat, Vrancea, Bucovina, Carpaţii Apuseni, iar Rezistenţa din Munţii Maramureşului este tratată separat în sala 74 de la etajul II. De o prezentare deosebită are parte şi Rezistenţa de pe versantul sudic al Făgăraşilor, concretizată prin acţiunea grupului lui Gheorghe Arsenescu şi „Haiducii Muscelului”, care, din vara lui 1949, cuprindea grupurile lui Toma Arnăuţoiu şi Gheorghe Arsenescu.

Istoriile lor sunt expuse prin intermediul imaginilor, documentelor şi mărturiilor. Astfel, se pot vedea fotografiile colonelului Arsenescu şi ale unor participanţi în prima lui organizaţie, ale fraţilor Toma şi Petre Arnăuţoiu, ale părinţilor lor: Iancu şi Laurenţia, a Mariei Plop, a familiei Jubleanu: Titu, Maria şi Constantin, a lui Ion Marinescu, Ion Drăgoi şi Cornel Drăgoi, a lui Aurel Chirca. Dintre documente, trebuie menţionate: o foaie cu jurământul lui Aurel Chirca depus în faţa colonelului Arsenescu „de a lupta contra fiarei comunisto-bolşevice din ţară, pentru eliberarea Patriei şi pentru Regele Mihai I”, mărturia Elisabetei Rizea despre torturarea ei de către căpitanul de Securitate Cârnu şi a lui Cornel Drăgoi despre tratamentul cumplit ce i s-a aplicat în anchete. Într-o altă fotografie, apar mai mulţi susţinători ai partizanilor între care: preotul Ioan Constantinescu, Nicolae Enescu, Ion Dumitrescu, Virgil Marinescu şi alţii. Alte două imagini dezvăluie locul unde partizanii au avut ultimul adăpost, la „Râpile cu brazi” de lângă satul Poenărei şi casa lui Iancu Arnăuţoiu transformată în local pentru miliţie.

Una dintre cele mai impresionante săli ale Memorialului de la Sighet este dedicată femeilor care au chinuit în închisori. Cu o zi înainte de a pleca din oraş, m-am hotărât să nu mai fac obişnuita excursie cu colegii în împrejurimile Sighetului, ci să rămân şi să mai văd o dată muzeul. Când am ajuns în sala nr. 52 de la etajul I, m-am amestecat printre ceilalţi vizitatori şi am auzit, fără voie, cuvintele unui tată adresate copilului său: „–Ia uită-te aici, e ceva incredibil !...”. Am tras cu coada ochiului, curios să văd ce-i suscitase atât de tare interesul şi am văzut, într-o cutiuţă transparentă, un săpun. Un simplu săpun !... Însă, pe el, era scrijelit, probabil, cu un ac: „TE IUBESC MEREU – NICU”. Era săpunul pe care îl primise în primul pachet la care a avut dreptul, după trei ani de închisoare, doamna Iuliana Constantinescu-Preduţ de la soţul său. Aceste cuvinte atât de banale pentru mulţi dintre noi îmi pot doar închipui ce au stârnit în sufletul acestei femei care a fost smulsă din sânul familiei sale şi căreia i s-a răpit copilul născut în condiţii greu de descris în detenţie. O bucăţică de săpun a încurajat-o să reziste, să fie liniştită că este aşteptată acasă şi este iubită. Securiştii n-au reuşit să îl clintească pe soţul ei !... Turistului, care a înţeles ce semnificaţie fantastică are acel scurt mesaj şi l-a făcut atent pe fiul său, aş fi vrut să-i spun că eu o „ştiu” pe doamna Constantinescu-Preduţ, că s-a născut aproape de localitatea mea, că i-am citit cartea «Speranţe încătuşate», că îl cunosc pe fratele dânsei... Dar nu am spus nimic şi am continuat să mă comport ca un simplu vizitator. În sală, sunt zeci de fotografii ale femeilor care au suferit în gulagul românesc. Prezentarea lor se concentreză pe două cazuri impresionante – cel al doamnei Iuliana Constantinescu-Preduţ, fiica preotului Ioan Constantinescu executat în procesul partizanilor din zona Nucşoara, şi cel al Ioanei Voicu-Arnăuţoiu, fiica lui Toma Arnăuţoiu şi a Mariei Plop, care s-a născut, în 1956, la „Râpile cu brazi”, de lângă Poenărei. Sunt expuse fotografii cu familia Constantinescu: mama, tatăl şi fiica la o vârstă fragedă şi în adolescenţă, precum şi textul care lămureşte împrejurările arestării şi detenţia.

O altă poveste emoţionantă este „spusă” de fotografia Mariei Plop şi a fiicei ei de numai doi ani, făcută la puţină vreme după arestarea din 1958. Aceasta este imaginea care m-a impresionat cel mai mult din întregul muzeu al durerii de la Sighet. Tragedia pe care o trăieşte tânăra femeie hăituită ca un animal şi silită să nască în profunzimea pădurii transpare din chipul ei împietrit şi deznădejdea cu care îşi ţine fetiţa o face să simtă parcă întreaga povară a mamei. Chipul speriat şi rătăcit al copilului priveşte spre noi, neînţelegând că este ultima oară când mai poate sta alături de mama sa. La mai puţin de doi ani după realizarea fotografiei, Maria Plop a murit de tuberculoză, iar Ioana a fost dată spre adopţie. Adevărul despre drama părinţilor săi l-a aflat târziu, după 1989 şi, peste timp, viaţa i s-a schimbat din nevoia imperioasă de a da la o parte vălurile mincinoase ale Securităţii şi a spăla neadevărul care îi eticheta pe părinţii ei drept „bandiţi”.

Alte fotografii care spun istorii dureroase sunt cele ale Elisabetei Rizea din Nucşoara, ţăranca ce a devenit un adevărat simbol al rezistenţei anticomuniste, ale Mariei Arsenescu, soţia colonelului Gheorghe Arsenescu, ale Elenei Cojocaru, sora lui Gheorghe Arsenescu, şi Laurenţiei Arnăuţoiu, mama fraţilor Toma şi Petre Arnăuţoiu. Din judeţul nostru, am mai remarcat fotografia Niculinei Mihalache, soţia liderului ţărănist Ion Mihalache, sau cea a soţiei lui Gheorghe Brătianu, Elena. Toate aceste femei şi încă 4.200 ale căror nume au fost identificate şi înscrise în marmură la Sighet, dar şi alte zeci de mii anonime şi-au urmat soţii, taţii, fiii şi fraţii şi au protestat împotriva regimului comunist cerând dreptul la o viaţă normală.

O altă sală expune tragedia unor oameni care au intrat în „iadul de la Pitești" şi care, întorcându-se, n-au mai fost niciodată aceiaşi. Este vorba de celula numărul 50 dedicată «Fenomenului Piteşti». Imediat cum păşeşti în celulă, înţelegi că acest loc este altfel, toţi pereţii sunt vopsiţi în negru, fapt ce avertizează clar că evenimentele petrecute acolo nu pot fi redate decât prin forţa de sugestie a culorii morţii şi doliului. Moartea sufletului, doliul depus peste destinele celor mai bine de 1000 de deţinuţi care au trecut prin „cea mai cumplită barbarie a lumii contemporane", după expresia scriitorului rus Alexander Soljeniţân. Pe acest fond negru, apar mărturiile supravieţuitorilor, poveştile lor ce mi se par ireale și care mă fac să mă întreb iar şi iar cum a fost cu putinţă o asemenea barbarie. Numele studenţilor morţi te fac să te gândeşti cu inima strânsă prin ce au putut aceştia să treacă înainte de a-şi da sufletul. Şi mă întrebam dacă eu aş fi putut rezista acelor încercări, sau mai degrabă, care ar fi fost limita mea dacă soarta m-ar fi pus faţă în faţă cu torţionarii de la Piteşti.

Memorialul dezvăluie nenumăratele faţete ale perioadei comuniste, invită la meditaţie şi rugăciune pentru cei martirizaţi, oferă răspunsuri şi lasă încă multe întrebări să-şi caute soluţiile. Pentru tineri, redă o altă lume, atât de străină şi de distorsionată, încât cu greu reuşesc să o înţeleagă şi să o simtă, însă ea trebuie cunoscută. Măcar atât le datorăm şi noi sutelor de mii de victime ale comunismului.

Cătălin NEDELCU

CĂTĂLIN-IONUŢ NEDELCU, născut la 13 noiembrie 1976, în Costeşti. Absolvent al Facultăţii de Litere, Jurnalistică şi Istorie a Universităţii „Lucian Blaga" din Sibiu [1997]. Remarcabil profesor de istorie la: Liceul „Ion Barbu" - Piteşti; Şcolile cu cls I-VIII din: Petreşti, Coşeşti, Dărmăneşti [2000-2010]. Autor al unor importante studii de istorie contemporană: «Secolul XX sub semnul dictaturii», «Rezistenţa anticomunistă din judeţul istoric Muscel», «Piteşti – genocidul sufletelor», «Experimentul Piteşti», «Eroi ai Rezistenţei anticomuniste din Nucşoara şi Capul Piscului» ş. a.

Un haiduc în viaţă:

ALEXANDRU MARINESCU – deţinut politic, participant în Gruparea de partizani «Haiducii Muscelului»

„Voi n-aţi stat cu noi în celule
şi nu ştiţi ce-i munca de braţe plăpânde,
ce-i jugul sub rânjet de monstru,
cum scârţie osul când frigul pătrunde,
ce-i foamea, ce-i setea, voi n-aveţi de unde
să spuneţi aproapelui vostru... "

– Radu Gyr –

Domnul Alexandru Marinescu a făcut parte activă din gruparea de partizani numită «Haiducii Muscelului», încă de la constituirea sa, în 1949. El s-a născut în satul martir Nucşoara, la 17 septembrie 1929, în familia învăţătorilor Virgil şi Ecaterina Marinescu. Era mai mic cu doi ani decât fratele său, Ionel Marinescu, zis „doctorul" care, de asemenea, a fost un luptător neînfricat în Mişcarea de rezistenţă anticomunistă din sudul Munţilor Făgăraş. Anul trecut, în septembrie, domnul Sandu a împlinit frumoasa vârstă de 80 ani. Este încă plin de viaţă, cu o minte ageră şi de o inteligenţă deosebită. Îşi aminteşte fiecare pădure, fiecare munte, fiecare văgăună prin care s-au ascuns el şi tovarăşii săi de luptă, cu 60 de ani în urmă. Atunci, în 1949, când s-a constituit Gruparea «Haiducii Muscelului», nu împlinise încă 20 ani. Terminase liceul din Câmpulung-Muscel şi se pregătea să dea examen de admitere la facultate. N-a mai apucat, pentru că, în primăvara anului 1949, a fost arestat, în Câmpulung, pentru deţinere de armament. A făcut 3 luni şi jumătate de arest la Securitatea din Câmpulung, după care a fost trimis în judecată în stare de libertate. I s-a dat drumul acasă. Venind în Nucşoara, tânărul Sandu a constatat că, în rândul sătenilor, exista o stare de panică. Consătenii vorbeau doar în şoaptă când se întâlneau pe uliţă despre colonelul Gheorghe Arsenescu, despre constituirea grupării de rezistenţă anticomunistă, despre Toma şi Petre Arnăuţoiu, care au luat drumul codrului. La sfârşitul lunii iulie 1949, în timp ce procesul său se judeca în comuna Domneşti, de teamă să nu fie arestat din nou, Alexandru Marinescu a fugit în pădure şi s-a alăturat grupului de partizani Arnăuţoiu. Împreună cu el a mers şi Ionel Marinescu, fratele mai mare, student în anul trei, la Facultatea de Medicină din Cluj. Se afla în vacanţă şi a hotărât să-şi însoţească fratele pe cărările spinoase ale haiduciei. „Ca să acopăr lipsa mea din sat – povesteşte domnul Marinescu – trimisesem, la mai multe cunoştinţe din Câmpulung şi din Bucureşti, cărţi poştale, care urmau să fie expediate de cunoştinţele mele pe adresa părinţilor din Nucşoara. Cărţile poştale erau scrise de mine, în care spuneam că mă pregătesc pentru examenul de admitere la facultate. Eu eram, de fapt, în pădure cu grupul de partizani. Poştaşul comunal, primind cărţile poştale, le ducea părinţilor, dar ştiam că el discuta şi cu alţi consăteni despre faptul că eu sunt la Câmpulung şi că învăţătorul Virgil Marinescu, tata, a primit de la mine scrisori.". În felul acesta, se răspândea zvonul în comună că Sandu se pregăteşte de facultate. După câteva luni de activitate clandestină în munţi, domnul Sandu s-a îmbolnăvit de apendicită, fiind nevoit să plece cu fratele său la Cluj, pentru operaţie. Din spital, deşi era cu pansamentul pe burtă, la 2 martie 1950, a fost din nou arestat şi dus la Securitatea din Câmpulung, unde avea dosarul. S-a judecat procesul şi a fost condamnat la patru ani şi jumătate, pentru deţinere de armament şi „legături periculoase cu grupul de partizani". Au urmat 4 ani de „libertate" – în penitenciar şi alţi 4 ani în libertate, când s-a căsătorit, în ianuarie 1958, cu Gina Popescu, fiica învăţătorului martir Gheorghe Popescu, din Poenărei.

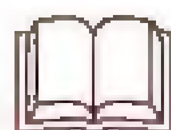
După prinderea întregului grup de partizani «Haiducii Muscelului», în noaptea de 19/20 mai 1958, a fost din nou arestat, judecat şi condamnat la 20 ani de muncă silnică şi 10 ani de degradare civică şi confiscarea totală a averii personale. După alţi 6 ani de detenţie grea, domnul Alexandru Marinescu a fost eliberat în 1964, cu Decretul de graţiere generală. A fost arestat de trei ori şi a făcut efectiv 10 ani şi jumătate de puşcărie prin închisorile comuniste. A trecut prin Jilava, despre care spunea că a fost „grozăvia grozăviilor", prin „reeducarea de la Piteşti", unde a fost supus la „chinuri şi bătăi, schingiuiri şi torturi, zi şi noapte, luni de zile.". Din închisoarea de la Piteşti, domnul Marinescu relatează, cu lacrimi în ochi, o scenă de groză: „Ţurcanu Eugen, tartorul închisorii, împreună cu echipe de reeducare, înarmate cu bâte, lanţuri şi rângi din fier, au pătruns în camera noastră, unde eram 10 deţinuţi şi au început să ne bată. Nu se uitau unde loveau. Aplicau lovituri mortale la cap, la ficat, la coaste, unde nimereau. Nu se uitau că-ţi sărea ochiul cât colo, că-ţi zburau dinţii din gură, că-ţi curgea sângele din nas... A fost o bătaie de moarte, un măcel. Pe un coleg l-au omorât, pentru că l-au scos din cameră leşinat şi dus a fost, că nu l-am mai văzut de atunci. Pe mine m-au bătut până am leşinat. M-au împins cu piciorul sub prici (pat de fier aşezat pe capre) şi au turnat o găleată cu apă pe mine. Am înviat şi-i mulţumesc lui Dumnezeu că am scăpat cu viaţă şi mai trăiesc şi astăzi.". După aceste chinuri din Penitenciarul Piteşti, dl. Marinescu a fost introdus într-un lot de muncă pentru canal, la Poarta Albă şi la Peninsulă: „M-am luptat cu viaţa, cu gândurile, cu trupul, pentru a rezista şi pentru a-mi îndeplini uriaşele norme pe care ni le fixau pe şantierele de lucru. Loviturile le-am simţit şi le-am suportat până în măduva oaselor – povesteşte venerabilul octogenar. M-am îmbolnăvit şi de coxartroză, o boală obişnuită a deţinuţilor. Marea grijă a mea era ca, la anchete, să nu pârăsc pe cineva, să nu divulg din secretele grupului de partizani. Dacă scăpam o vorbă în plus, situaţia se complica. Începeau alte anchete, alte bătăi, alte chinuri...".

Astăzi, Alexandru Marinescu trăieşte, depănându-şi amintirile, alături de soţie, la Poenărei. Este un bătrânel blajin, sfătos, marcat de vârstă şi, mai ales, de chinurile prin care a trecut. Este gata oricând să povestească, cui vrea să-l asculte, fapte şi întâmplări din trecutul său zbuciumat. Este o adevărată istorie vie a evenimentelor eroice prin care au trecut «Haiducii Muscelului». Impresionează, la el, seriozitatea şi generozitatea cu care povesteşte întâmplări care i-au provocat numai necazuri în viaţă, dar pe care nu le poate uita. Astăzi, îl irită „discursurile demagogice ale unora care şi-au revendicat politic mişcarea de partizani". E revoltat că „istoria mişcării de rezistenţă anticomunistă a fost evocată în unele cărţi, apărute după evenimentele din 1989, cu mult subiectivism". Multe întâmplări au fost „înflorite sau exagerate", după cum „dădea bine politic autorilor la «Memorialul durerii».".

Domnul Alexandru Marinescu n-a beneficiat de onoruri publice şi nici nu-şi doreşte. Dar e indignat că „se deformează adevărata istorie a mişcării partizanilor. Au deformat-o comuniştii, numindu-ne bandiţii de partizani şi, din păcate, o deformează şi astăzi unii dintre autorii mai puţin documentaţi.". Poate fi numit, cu îndreptăţită mândrie, un Haiduc în viaţă, pe care îl cinstim şi îl preţuim, cu toată recunoştinţa noastră. Deşi învăţătura creştină ne învaţă „să iertăm greşiţilor noştri", Haiducul de la Poenărei ne îndeamnă şi spre neuitare...

Daniel DEJANU

DANIEL DEJANU, născut, în Stăneşti, la 18 aprilie 1944, în familia Gheorghe şi Paraschiva Dejanu; mama fiind originară din Poenărei. Director şi profesor de limba şi literatura română, la şcolile: Teiu, Bârlogu [1966-1976], Valea Iaşului [1990-2007]; metodist-instructor la Casa de cultură Curtea de Argeş, redactor-şef la Centrul de radioficare din acelaşi oraş [1976-1990]. Autor inspirat al unor montaje literar-muzicale: «Eminescu – verb de aur», «Mai cântă Eminescu-n noi», «Veronica Micle», «I. L. Caragiale» ş. a., precum şi al unor articole de referinţă evocatoare a luptei eroice anticomuniste a Grupării de partizani „Haiducii Muscelului".

Restituiri:

Mărturie despre un trecut de luptă

Recitesc cu deosebit interes documentatul volum despre «**Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş**» şi îi mulţumesc, cu deosebit respect, autorului, domnului profesor Grigore Constantinescu, pentru că mi l-a oferit... Citisem cartea de la colegul şi prietenul meu, profesor Ion S. Băcanu, cu care am comentat conţinutul acesteia, discuţiile pe această temă continuând ori de câte ori ne întâlnim. Ne încearcă sentimentul de mândrie că unul dintre eroii menţionaţi în operă, Alexandru V. Marinescu, este fostul nostru coleg şi bun prieten – Sandu – cu care am împărţit, pe băncile Liceului „Dinicu Golescu" din Câmpulung-Muscel, bucuriile şi necazurile acelor vremuri din perioada anilor 1941-1949.

Îmi amintesc cu amărăciune cum, într-una din zilele lui martie 1949, elevi fiind în ultima clasă de liceu, Sandu a fost chemat la cancelarie, căutat de un plutonier de la Securitate. Au plecat împreună şi Sandu nu s-a mai înapoiat... Totul a pornit de la nişte fotografii făcute la o partidă de vânătoare la care participase şi Sandu, fratele lui mai mare, Ionel – student la Facultatea de Medicină din Cluj –, şi un grup de tineri intelectuali şi ţărani din Nucşoara. Fotografiile în care apărea grupul de vânători, cu armele pe umăr sau pe piept şi trofeele înşirate la picioarele lor, ne-au fost arătate de Sandu cu câteva zile înainte, cu ocazia audierii transmiterii unui meci de fotbal, la un aparat de radio, în casa unui coleg, G. N. Am admirat trofeele, am felicitat pe vânătorii din Nucşoara şi am continuat audierea emisiunii.

Dar unul dintre noi a reţinut un amănunt care avea să schimbe destinul lui Sandu Marinescu şi a celorlaţi din fotografii: armamentul grupului de vânători !...

După reţinerea lui Sandu, bănuielile noastre că a fost turnat la Securitate s-au îndreptat către G. N., fapt confirmat şi de Sandu după punerea lui în libertate, la sfârşitul lunii mai 1949, motiv pentru care toţi colegii am avut un sentiment de dispreţ şi repulsie faţă de „turnător".

După aniversarea a 25 de ani de la absolvirea liceului, când G. N. s-a simţit marginalizat şi izolat de colegi, având, probabil, remuşcări, la doar câteva zile, şi-a pus ştreangul de gât, plătind, astfel, mârşăvia pe care o săvârşise. Revenind la cursuri, Sandu a reuşit să recupereze toată materia restantă, să încheie cu bine semestrul şi să promoveze bacalaureatul printre primii din clasă.

Am convenit cu el să dăm la Facultatea de Silvicultură de la Braşov. Rucărean fiind, ne-am înţeles să ne întâlnim la Rucăr, să mergem împreună la Braşov, pentru înscriere şi susţinerea examenului de admitere.

Am aşteptat în zadar, căci Sandu n-a mai venit. Ulterior, am aflat că Securitatea îi întocmise un dosar de urmărire penală pentru port ilegal de armă şi-l deferise justiţiei. De atunci, n-am mai ştiut nimic de Sandu...

L-am reîntâlnit, după câteva zeci de ani, în Bucureşti, unde şi-a stabilit domiciliul. O noapte albă nu ne-a fost de ajuns ca să-mi povestească tot ce s-a întâmplat după despărţirea noastră din vara lui 1949 până la momentul respectiv: condamnarea lui la un an de închisoare pentru port ilegal de armă; pribegia în munţi şi afilierea la grupul partizanilor din Nucşoara, din care făceau parte şi vânătorii din fotografii fugiţi în munţi; arestarea lui în anul 1950, la Cluj, dintr-un salon al Clinicii Facultăţii de Medicină, unde fusese internat pentru o operaţie de apendicită.

A urmat o condamnare de 20 de ani de muncă silnică, ani de chinuri şi de tortură în închisorile comuniste, de persecuţie şi oprelişti de tot felul după eliberarea din detenţie ca fost deţinut politic şi „duşman al poporului".

De aceea, revenind la volumul menţionat, consider că acesta reprezintă o oglindă vie a luptei anticomuniste duse de partizanii din nordul Muscelului, la care au participat în mod indirect şi câţiva rucăreni de-ai mei. Îmi amintesc de numeroasele descinderi ale partizanilor la magaziile întreprinderii forestiere locale situate în munţii limitrofi Nucşoarei şi la stânele rucărenilor din aceeaşi zonă, pentru aprovizionarea cu cele necesare traiului de „hăituiţi" ai regimului comunist. Se vorbea în sat de comportarea civilizată şi omenească a partizanilor faţă de cei vizitaţi, de faptul că, pentru tot ce luau, dădeau chitanţe semnate «Partizanii libertăţii», pentru ca gestionarii să poată justifica lipsa acelor produse sau obiecte de inventar.

Mărturisesc interesul deosebit cu care acest volum despre Rezistenţa armată anticomunistă din Muscel a fost citit şi de mulţi consăteni ai mei, contemporani ai evenimentelor trăite de ei şi prezentate cu măiestrie de distinsul profesor Grigore Constantinescu. În mod cert şi vara aceasta, cât stau la Rucăr, cartea va trece din mână în mână pentru a fi citită de cât mai mulţi rucăreni...

Apreciez în mod deosebit munca titanică depusă de autor pentru studierea atâtor documente revelatoare din arhiva fostei Securităţi, rechizitoriile şi sentinţele tribunalelor militare, a unor lucrări legate de aceste evenimente şi, nu în ultimul rând, mărturiile unor participanţi la rezistenţa anticomunistă.

Respectarea adevărului istoric şi prezentarea evenimentelor în ordinea cronologică a desfăşurării lor, expunerea cu măiestrie şi claritate a faptelor fac ca această operă să prezinte un interes excepţional atât pentru contemporaneitate, cât şi pentru cei care ne vor urma.

Piteşti, 9 iunie 2009

Victor BRĂNESCU

Declarație-angajament

Subsemnatul Poinăreanu Grigore născut la 18 iulie 1922 în Com. Corbi R. C. De argeș fiul lui Iosif și al Virginiei de profesie agricultor cu ultimul domiciliu în Com Corbi R. de Argeș reg. Pitești declar în mod sincer și nesilit de nimeni că în zilele de 17, 18, și 19 martie 1958 în declarațiile făcute în fața organelor Securității de Stat am recunoscut și susțin și prin prezenta următoarele: că am avut legături în perioada 1951-1958 cu bandiții Toma și Petre Arnăuțoiu și C-tin Jubleanu sprijinindu-i cu alimente și bani și dându-le unele informații legate de securitatea lor pentru a nu fii prinși de organele de stat, deși cunoșteam că bandiții au la activul lor crime și jafuri pe care le-au comis în perioada în care din bandă făcea parte și Marinescu în a cărui sarcină după spusele bandiților amintiți mai sus, erau puse; că am cunoscut ca legături principale de sprijin a bandei pe numiții Pr. Andreescu Nicolae, Pr. Constantinescu Ioan, Nae Sorescu, comerciantul Grigore zis Lepărău, două femei din Slatina și un oarecare Tomeci din Com. Brădulet.*

Cu parte din aceste legături am discutat în repetate rânduri despre situația bandiților recunoscându-mi în mod sincer faptele pe care le-am săvârșit eu precum și faptele pe care le-au săvârșit ceilalți complici ai bandei și regretând faptele pe care le-am comis în dorința de a mă reabilita prin prezenta declarație-angajament cer să mi se acorde posibilitatea de a aduce servicii în scopul prinderii bandei în cel mai scurt timp (1 Mai 1958) .

Mă angajez să fac acest lucru pe lângă regretul personal și dându-mi seama de pericolul ce-l reprezintă acești bandiți pentru societate.

De asemeni mă angajez să păstrez cu deosebită străjnicie secretul colaborării mele cu organele Securității Statului, luând în acest sens cunoștință de consecințele ce decurg în cazul când voi divulga acest secret indiferent cărei persoane (indivizi implicați în cauză, cunoscuți, prieteni, rude), precum și însărcinările pe care le-am primit în legătură cu prinderea bandei și declarațiile ce le-am făcut în fața organelor securității Statului.

În caz de nerespectare întru totul a prezentului angajament sau de trădarea secretului încredințat în scopul întârzierii prinderii bandiților, să fiu considerat principalul vinovat și tras la răspundere penală potrivit legilor R.P.R. în vigoare.

Dată în fața organelor Securității din Pitești azi 20 martie 1958.

Gri. Poinăreanu

Odată cu aducerea la îndeplinire totală a prezentului angajament am asigurări totale din partea Organelor Securității Statului că voi fi absolvit de orice pedeapsă penală ținându-se total secret cu privire la aportul meu cu privire la prinderea bandei.

Gri. Poinăreanu

<u>**Nota redacției**</u>: DECLARAȚIA-ANGAJAMENT a lui **GRIGORE POINĂREANU** a fost reprodusă din volumul: Ioana-Raluca Voicu-Arnăuțoiu – *Luptătorii din munți. Toma Arnăuțoiu. Grupul de la Nucșoara. Documente ale anchetei, procesului, detenției*, Editura Vremea, București, 2009, p. 565-566. Mulțumim domnului profesor Cătălin Nedelcu, pentru transcrierea ad-litteram, din volumul menționat, a Declarației-angajament. ***Marinescu**** = Marinescu V. Ion, student la Medicină, fiul înv. Virgil Marinescu din Secături-Nucșoara.

IULIANA CONSTANTINESCU-PREDUŢ

SPERANŢE ÎNCĂTUŞATE

Am avut prilejul – menţiona, în inspiratul său eseu «Preţul libertăţii», domnul Mihai Golescu, distinsul director al cotidianului „Argeşul" – *să parcurg, înfiorându-mă, rândurile adunate, unele lângă altele, sub titlul «Speranţe încătuşate». Poate că ne-am detaşat de acei ani, poate că nu mai vrem să ne mai amintim de crunta teroare dezlănţuită de cei care i-au prigonit pe partizani şi pe susţinătorii lor, poate că, aşa cum spunea un martir, «vrem să iertăm, dar nu să uităm !», dar nu putem să nu ne cutremurăm cu toţii, dacă citim tulburătoarele amintiri ale tinerei absolvente de filologie Iuliana Constantinescu-Preduţ, abia căsătorită şi închisă, pentru că nu şi-a denunţat tatăl că-i ajută pe „bandiţii" a căror ascunzătoare se afla la doar un kilometru de casa părintească. «Speranţe încătuşate» ar merita să revadă lumina tiparului într-o carte pe care s-o citim ori de câte ori vrem să ne amintim preţul libertăţii noastre de astăzi !...*

După eliberarea sa din detenţie, Iuliana Constantinescu-Preduţ evocă, în opera cu caracter memorialistic «Speranţe încătuşate», infernul închisorilor comuniste ale anilor 1958-1964, unde avea să nască o fetiţă, căreia i-a dat numele simbolic «Libertatea» şi pe care ar fi vrut s-o legene în cântecul gândit, însă, niciodată rostit:

Ţie, Libertatea !

Ai fost născută-n închisoare
Şi-ntr-o celulă, ai crescut !
Lumina razelor de soare,
printre zăbrele, ai văzut !

Cuvinte dragi de mângâiere
eu n-am putut să-ţi glăsuiesc,
fiindcă, acolo, sub teroare,
nu aveam voie să-ţi vorbesc !

Un cânt de leagăn, niciodată,
mămica ta nu ţi-a cântat,
ci, numai lacrimi prea amare,
pe trupul tău, a tot vărsat !

Tu creşti, odorule, creşti mare
şi Domnul să te aibă-n pază !
Puterea Lui mângâietoare
Să-ţi lumineze ca o rază !...

Valoarea operei – din care reproduc unele secvenţe semnificative – ca sursă informativă despre terifianta detenţie politică din perioada comunistă, este evidentă:

„Eram închisă la Văcăreşti... Mă aduseseră acolo de la Securitatea Piteşti, în urma unei anchete chinuitoare... Am stat, la Văcăreşti, până am născut pe Libertatea-Justina... Mă arestaseră de la catedra din Cobadin - Constanţa... Eram gravidă în luna a şaptea... M-au băgat seara, în celula 116, cu toate că sosisem înainte de ora prânzului, şi, ca să-mi fie viaţa un adevărat calvar, m-au lăsat singură, într-un WC turcesc cu şase găuri, care aproape nu se mai vedeau, fiindcă erau pline cu materii fecale... Mirosul greu de acolo, drumul chinuitor de la Securitatea Piteşti până la atât de temuta închisoare din Văcăreşti îmi accentuaseră vădit cumplita durere amestecată cu o foame greu de imaginat, pentru că nu îmi dăduseră, în dimineaţa aceea, nimic din mizerabila raţie zilnică, iar seara, după o discuţie cu o verişoară a mea, care era şefă de cameră, n-am putut înghiţi nici măcar o boabă de arpacaş...

Căpitanul Constantinescu – aşa se pare că-l chema – m-a însoţit în dubă până la Închisoarea Văcăreşti şi, în prezenţa mea, i-a spus celui care m-a luat în primire, să aibă grijă, pentru că sunt gravidă şi foarte slăbită... I-am mulţumit pentru acest semn rar de bunătate, cu totul neaşteptat, dar, de atunci, nu l-am mai văzut...

Să fi fost din „grijă" pentru mine cele două bucăţi de mămăligă caldă, în care era pusă brânză de burduf tăvălită prin materiile fecale, încât nu mai rămăsese nimic nemuiat în mizerie ?!...

O durere groaznică m-a tăiat peste mijloc; apoi, o foame cum n-am mai încercat niciodată m-a împins parcă orbeşte să mă aplec şi să rup din mămăliga pusă în fecale... Simţeam tot mai mult, tot mai apăsător, că mă lăsau puterile !... M-am aşezat în urina care plutea pe cimentul WC-ului şi am rupt încă o bucată din celălalt bulz – puşi acolo anume, pentru că, din mămăligă, ieşeau aburi calzi...

Abia, mai târziu, mi-am dat seama că totul fusese premeditat de torţionari, pentru ca să avortez din această cauză, mai ales că, la Piteşti, un securist în halat alb – probabil, medic – îmi propusese să renunţ la copil, asigurându-mă că nu voi avea dureri la întreruperea sarcinii... M-au dus, aşadar, în celula 116, unde, timp de o lună, m-am chinuit îngrozitor, într-o singurătate ucigătoare doar cu gândurile mele negre şi cu durerea care aduce în lume o nouă viaţă...

Regimul de detenţie a fost aidoma celui de la Securitate: de la deşteptare până la stingere, eram obligată să stau pe marginea patului... Uneori, când mai încercam să urc câte un picior în pat, mi se atrăgea atenţia că nu am voie... M-am resemnat, pierzându-mi orice speranţă în lumina vieţii... Mă învăluia întunericul atât de obsedant al morţii !...

...Între timp, am făcut, la sânul stâng, mastită suprainfectată !... De această boală, numai bunul Dumnezeu m-a vindecat, fiindcă m-au dus la un doctor din închisoare să mă opereze la o oră nepotrivită; chiar atunci când i se servea masa...

Văzându-mă atât de slăbită şi de chinuită, s-a hotărât să termine cât mai repede cu mine, determinat, poate, şi de gardiana care mă însoţise până la el...

Batjocoritoare, gardiana îmi pusese nişte ochelari negri şi mă obligase să mă îmbrac cu mantaua, pe care o legase la mâneci şi mă trăgea, ca pe un animal de funie, de o mânecă legată mai lung... Când era întrebată, de cei cu care ne întâlneam, unde merge, ea se amuza, spunându-le tuturor că „plimbă maimuţa"...

Doctorul era un ghem de nervi... S-a răstit la mine, fiindcă îşi întrerupsese masa din cauza unei „bandite"... A luat o lamă, a dat-o prin flacăra unui chibrit şi m-a tăiat adânc, pe viu, fără milă, înjurându-mă că şi-a pătat cu puroi halatul... Mi-a pus în silă nişte vată pe rană şi mi-a poruncit să ies cât mai repede afară... De atunci, nu s-a mai interesat deloc de soarta mea...

După ce am fost „operată" astfel la sân, n-am mai alăptat-o pe fetiţa mea, pe Libertatea... Mi-au alăptat-o fetele din Cudalbi, care născuseră şi ele tot fetiţe, ori nişte ţigănci tinere – deţinute de drept comun – închise într-o celulă învecinată... Se întreceau între ele care să-i dea piept... Credeau că vor ieşi mai repede din puşcărie, dacă o alăptează pe Libertatea !... Asociau numele ciudat, pentru ele, al fetiţei cu eliberarea din detenţie şi erau toate convinse că Dumnezeu le-a trimis-o ca pe o rază de speranţă în revenirea lor grabnică la viaţa liberă de dincolo de zidurile închisorii...

După câteva săptămâni, ne-au încolonat pe unele dintre noi din celulă, printre care şi pe doamna Ginca Tomeci şi ne-au dus la închisoarea din Miercurea Ciuc... Acolo, după o grea suferinţă, deznădăjduită, doamna Ginca s-a stins înainte ca gardiana să strige apelul...

Au aşezat-o pe o pătură în faţa noastră şi, când a venit să ne numere, o sergentă „minoritară" s-a uitat îndelung la ea, apoi, a întrebat-o pe şefa celulei dacă este moartă sau se preface... Ca să se convingă, i-a izbit capul cu botul cizmei, bestia continuându-şi, apoi, numărătoarea, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit !...

MEMENTO

La solicitarea consilierului comunal Sorinel Păunescu, care a propus Primăriei comunei Corbi ca arterele de circulație principale din Poenărei să poarte numele unor martiri din sat căzuți în lupta împotriva dictaturii comuniste, dar și împotriva dictaturii naziste, apărând, cu propria lor viață, ideea sfântă de libertate, a fost redactat următorul

documentar

care se constituie într-un mesaj adresat autorităților locale de a păstra nealterată amintirea acestor eroi pe care i-a zămislit străbuna noastră vatră natală:

Preotul NICOLAE ANDREESCU

S-a născut în satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muscel, la 20 februarie 1918; fiu al lui Nicolae şi al Paraschivei Andreescu. A urmat şcoala primară în Poenărei, Seminarul Teologic din Curtea de Argeş [1930-1938], Facultatea de Teologie din Bucureşti [1939-1944].

A fost hirotonit preot, slujind la bisericile ortodoxe din: Maglavit, judeţul Dolj [1943-1947], Aninoasa, judeţul Muscel [1948-1950], Nucşoara [1950-1958]. Teolog cu preocupări culturale susţinute; predicator avizat în combaterea ateismului promovat de regimul comunist. Martir al luptei împotriva totalitarismului.

Participant activ la Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş [1948-1958]; arestat, torturat de Securitate; condamnat la moarte şi executat în Penitenciarul Jilava, la 18 iulie 1959.

Preotul IOAN CONSTANTINESCU

S-a născut în satul Cerbureni, comuna Valea Iaşului, județul Argeş, la 19 octombrie 1906; fiu al lui Gheorghe şi al Victoriei Constantinescu.

A urmat şcoala primară în satul natal și Seminarul Teologic „Neagoe Vodă" din Curtea de Argeş, promoţia 1928. Preot paroh în satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muscel [1929-1958].

Preot cărturar, autor al unor importante eseuri cu conţinut moral-religios şi metodic publicate în periodice bisericeşti: «Metoda practică a predării învățământului religios în şcoala primară» [1941], «Obiceiurile strămoşeşti şi obiceiurile noastre» [1940], «Despre trebuinţa religiei în omenire» [1933], «Taina sfântă a căsătoriei» [1935], «Buna creştere a copiilor» [1936], «Iubirea creștină» [1939] ş. a.

Principal osârduitor în edificarea monumentalei Biserici de lemn «Cuvioasa Paraschiva» din satul Poenărei [1937-1943]. Implicat continuu în acţiunile cultural-obşteşti ce vizau ridicarea gradului de civilizaţie a comunităţii săteşti, pe care a păstorit-o cu demnitate, constituind exemplu de moralitate desăvârşită pentru enoriaşii săi; a contribuit esențial la electrificarea satului Poenărei.

Predicator al iubirii creştine opuse luptei de clasă promovate de comunişti. Martir al luptei împotriva totalitarismului.

Participant activ la Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş [1948-1958]; arestat, torturat de Securitate; condamnat la moarte şi executat în Penitenciarul Jilava, la 18 iulie 1959.

Învăţătorul GHEORGHE POPESCU

S-a născut în satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muscel, la 12 aprilie 1902; fiu al lui Gheorghe şi al Paraschivei Popescu.

A urmat şcoala primară în satul natal şi Şcoala normală de învăţători din Câmpulung-Muscel. Ofiţer în rezervă din Armata regală română.

Un excelent învăţător care a pregătit temeinic generaţii succesive de elevi în şcolile în care a funcţionat; director al Şcolii primare din Poenărei.

Autor al unei piese de teatru pentru copii, dirijor apreciat al corului şcolar din sat; preocupat de păstrarea nealterată a folclorului literar şi coregrafic local tradiţional. Martir al luptei împotriva totalitarismului.

Participant activ la Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş [1948-1958]; arestat, torturat de Securitate; condamnat la moarte şi executat în Penitenciarul Jilava, la 18 iulie 1959.

Baciul NICOLAE TICU-SORESCU

S-a născut în satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muscel, la 23 iulie 1900; fiu al lui Iordache şi al Paraschivei Sorescu. A absolvit Şcoala primară din Poenărei, cu rezultate remarcabile la învăţătură.

Gospodar desăvârşit, a fost un crescător de oi renumit în zonă, cunoscut, mai ales, în calitatea sa de baci la stâne din Munţii Făgăraş. Martir al luptei împotriva totalitarismului.

Participant activ la Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş [1948-1958]; arestat, torturat de Securitate; condamnat la moarte şi executat în Penitenciarul Jilava, la 18 iulie 1959.

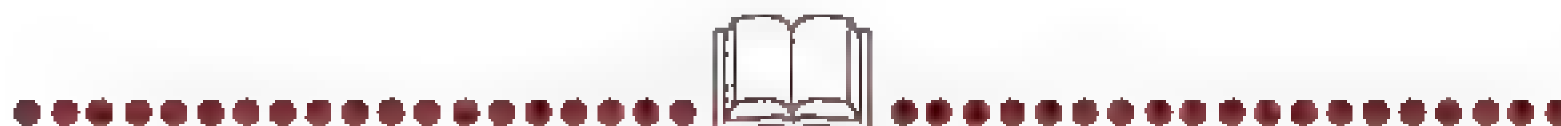
Locotenentul DAVID I. PĂUNESCU

S-a născut în satul Poenărei, comuna Corbi, județul Muscel, la 23 septembrie 1921; fiu al lui Ion și Filofteia Păunescu.

A absolvit Şcoala primară din satul Poenărei și Şcoala militară pentru ofiţeri activi de infanterie. A fost avansat sublocotenent – promoţia „Mihai Viteazul" – în iulie 1943 și repartizat în Regimentul 30 Dorobanţi din Câmpulung-Muscel, cu care a participat, în cursul războiului antihitlerist, la acţiunea de forţare a Tisei din 6 noiembrie 1944 și la eliberarea localităților din Ungaria: Alsókazamárk, Felsökazamárk, Léh, Ràsony, în zilele de 12 şi 13 ianuarie 1944.

A căzut eroic la datorie în ziua de 21 ianuarie 1945, în timpul luptelor desfăşurate pe cota 427, la est de Teplica-Ungaria. A fost decorat, post-mortem, cu ordinul «Mihai Viteazul», clasa a III-a cu spade.

Grigore CONSTANTINESCU
12 mai 2009

CTITORI AI BISERICII DIN POENĂREI

În interesanta cronică a cotidianului național «Curentul» din 13 noiembrie 1943, consacrată unui eveniment de excepție din viața satului nostru: „SFINȚIREA BISERICII «CUVIOASA PARASCHIVA» DIN COMUNA POENĂREI–MUSCEL", se reproduc pasaje semnificative din cuvântarea pr. Ioan Gh. Constantinescu, parohul bisericii, care releva „râvna și jertfa creștinească a unor oameni de bine", nominalizându-se ctitorii importanți ai monumentalei biserici din sat. „Sfinţia sa preotul paroh aduce prinos de recunoştinţă familiei Poenăreanu, care, prin: d-nul Vică Poenăreanu, maior Ioan Poenăreanu, Haritina col. Şoiculescu, Maria-Avida şi gen. **Victor Nanu**, Victoria col. Berea şi d. av. Alexandru Poenăreanu, au donat importante sume, materiale de construcţie şi sfinte odoare. Preotul Ioan Constantinescu mulţumeşte, de asemenea, familiei dr. Ioan Mitulescu, arhitect Berechet, gen. Boiţeanu, gen. Spiroiu, gen. Nicolau, Brihăilescu, institutor Gheorghe Popescu etc. şi tuturor enoriaşilor şi prietenilor bisericii, care au contribuit la desăvârşirea sfântului locaş.". De aceea, am considerat că avem datoria morală de a cunoaşte reperele biografice ale personalităţii acestora, prezentând, pentru început, pe unul dintre principalii ctitori ai bisericii, care a trăit drama înhumării unicei sale fiice, Floricica-Liliana, în pământul Poenăreilor, dar care a suportat cu greu şi drama „înhumării" libertăţii neamului românesc sub despotismul regimului comunist:

VICTOR NANU

Victor Nanu s-a născut în Bucureşti, în ziua de 29 octombrie 1894, ca fiu al profesorului secundar Ştefan şi al Victoriei Nanu. A urmat cursurile primare şi primele patru clase de liceu, în Drobeta Turnu-Severin [1901-1909], iar ultimele două, în Craiova [1909-1911]. În toamna anului 1911, a fost admis elev în Şcoala Militară de Artilerie, Geniu şi Marină, pe care a absolvit-o, la 1 iulie 1914, fiind înaintat la gradul de sublocotenent. Evoluţia carierei militare a fost una constantă: 1 noiembrie 1916– locotenent; 1 octombrie 1919– căpitan; 16 februarie 1925– maior; 1 ianuarie 1934– locotenent-colonel şi 1 aprilie 1938– colonel.

În plan familial, la 20 august 1920, s-a căsătorit cu Maria-Avida Şoiculescu, născută la 1 martie 1906, în Câmpulung-Muscel, fiica colonelului de jandarmi Atanasie Şoiculescu (mort în anul 1922) şi al Haritinei. Din căsătorie, au avut o fată: Florica-Liliana – decedată prematur.

Funcţiile îndeplinite de Victor Nanu, ca militar sau demnitar politic, sunt enumerate cronologic succint, în continuare: •1 iulie 1914–21 februarie 1917~ofiţer de baterie de artilerie în cadrul Regimentului 5 Artilerie, calitate în care, în toamna anului 1916, a participat la luptele de pe văile: Cernei, Jiului, Oltului şi Topologului. În vâltoarea luptei, numele lui se leagă, pentru prima oară, de cele ale unor localităţi argeşene: Sălătruc, Şuici (unde a preluat comanda bateriei, urmare a rănirii în luptă a titularului), Tigveni, Deduleşti. •21 februarie 1917–1 aprilie 1923~a îndeplinit funcţia de comandant al Bateriei a 3-a din Regimentul 1 Artilerie. Din aprilie 1917, a participat la acţiunile din zona Varniţa, apoi, la cele de la: Mărăşti, Soveja, Muncelu şi Oituz-Trotuş. Pentru faptele eroice de arme de la Mărăşti, a fost decorat cu Ordinul „Coroana României", cu spade, clasa a II-a. După remobilizarea armatei române (din octombrie 1918), a participat la campania acesteia din Ungaria (1919), remarcându-se în luptele din Capul de pod Szolnok şi de pe Tisa (Fegyvernek şi Tiszafalva). Vitejia în luptă i-a fost răsplătită prin acordarea Ordinului „Steaua României", cu spade, în grad de „cavaler". În cursul anului 1922, Victor Nanu a absolvit cursurile Şcolii de Aplicaţie a Artileriei. •1 aprilie 1923–31 martie 1924~comandant al Divizionului 2 din Regimentul 15 Artilerie (cu garnizoana în Curtea de Argeş); 1 aprilie 1924–30 martie 1925, activează în statul-major al Diviziei 3 (cu comandamentul în Piteşti), iar, între aprilie 1925–31 iulie 1927 ~ comandant al Divizionului 2 din Regimentul 6 Artilerie (Piteşti) şi şef al Biroului mobilizare al acestui regiment. •1 august 1927–31 martie 1928, urmează „Cursul de tragere" la Centrul de

Instrucţie al Artileriei. •1 aprilie–30 octombrie 1928~ şef al Biroului 8 „Ţinuturi Alipite" din cadrul Serviciului Personal al Ministerului de Război; iar între 1 noiembrie 1928–31 octombrie 1929~ şef al Biroului Presă şi Informaţii din cadrul Cabinetului ministrului de resort. •1 noiembrie 1929–30 aprilie 1930~adjutant personal al ministrului (general H. Cihoschi); 1 mai 1930–31 martie 1932~aceeaşi funcţie, pe lângă acelaşi general, în cadrul Inspectoratului III General al Armatei. •1 aprilie 1932–31 octombrie 1933~şeful Biroului 2 din statul-major al Inspectoratului General al Artileriei; 1 noiembrie 1933–31 martie 1934~şeful Biroului Adjutantură al Şcolii de profil artileristic şi între 1 aprilie 1934–14 decembrie 1937~comandant al Divizionului 3 Tunuri Munte. •15 decembrie 1937–14 mai 1939~ comandant al Grupului 1 Artilerie Munte (Braşov); concomitent, între 22 februarie 1938-3 octombrie 1938~primar al municipiului Braşov. •15 mai 1939–30 septembrie 1940~prefect al judeţelor Ilfov şi Constanţa. •1 octombrie–14 decembrie 1940~şef al Serviciului 3 Mobilizare din cadrul Direcţiei Industriale de Război. •15 decembrie 1940–31 octombrie 1941~şeful Serviciului Secretariat din Subsecretariatul de Stat al Înzestrării şi între 1 noiembrie 1941–14 martie 1942~şeful Secretariatului General al Ministerului Înzestrării Armatei şi Producţiei de Război. •15 martie–21 noiembrie 1942~comandant al Artileriei (devenită Brigada 5 Artilerie) Diviziei 5 Infanterie pe frontul din Cotul Donului.

Urmare a ofensivei sovietice, la 21 noiembrie 1942, colonelul Victor Nanu a fost „dat dispărut" pe câmpul de luptă. În realitate, a fost capturat de Armata Roşie şi a stat în prizonierat, până la aducerea lui în România. În lagărele sovietice „a avut manifestări duşmănoase şi a instigat la greva foamei printre prizonieri", militând mai ales împotriva înrolării acestora în diviziile de voluntari „Tudor Vladimirescu" şi „Horia, Cloşca şi Crişan". Atitudinea duşmănoasă, antisovietică, a determinat întoarcerea lui din prizonierat, după opt ani, la 27 decembrie 1950.

Calvarul vieţii de prizonier nu a luat sfârşit, el fiind înlocuit cu cel al vieţii de „deţinut politic".

Întors în ţară, a fost imediat internat, între 27 decembrie 1950-21 iulie 1951, în Ghencea, pentru „clarificarea situaţiei". A fost apoi trimis la muncă la Canalul Dunăre-Marea Neagră, de unde, în septembrie 1951, a fost adus şi internat până la 5 septembrie 1953, în Penitenciarul Spital T.B.C. Văcăreşti. În timpul detenţiei, s-a consemnat menţinerea „comportării sale duşmănoase şi manifestărilor sale împotriva U.R.S.S. şi regimului de democraţie populară din R.P.R.". Mai mult, datorită declarării grevei foamei şi a refuzului primirii oricărei asistenţe medicale, pedeapsa i-a fost majorată. Astfel că, între 5 septembrie 1953 şi 20 mai 1954 a rămas încarcerat în Penitenciarul Sanatoriu T.B.C. Târgu Ocna. După eliberare, Victor Nanu – care, în multe documente datate după anul 1954, mai apare consemnat şi cu un al doilea prenume: „Mihail" – s-a stabilit în Bucureşti; unde, încetează din viaţă la 15 mai 1962, la vârsta de 68 de ani. Soţia sa, Maria-Avida Nanu, a fost nevoită, în perioada anilor 1950–1967, să lucreze din greu într-o cooperativă meşteşugărească, pentru a se întreţine; moare la vârsta de 78 de ani, în 24 aprilie 1984.

Prezentele repere extrem de lapidare, în comparaţie cu cariera şi realizările militarului, omului şi deţinutului politic Victor Nanu, a cărui memorie ar merita scrierea unei monografii, au fost extrase din arhiva gestionată de Centrul de Studii şi Păstrare a Arhivelor Militare Istorice Piteşti (fondurile: Comisariatul Militar Oraş Bucureşti, colonei, crt. nr. 601 şi Secţia Pensii Militare, 1986, crt. nr. 1868).

CORNEL ŢUCĂ, născut la 26 octombrie 1950, în comuna Bradu, judeţul Argeş. Doctor în ştiinţe istorice al Facultăţii de Istorie a Universităţii „Al. I. Cuza" din Iaşi [2006]. Şef al Secţiei 4 Studii Arhivistice din Centrul de Studii şi Păstrare a Arhivelor Militare Istorice Piteşti. Director-adjunct al revistei „Orizont XXI", redactor şef-adjunct al revistelor: „Document" (editată de Serviciul Istoric al Armatei) şi „Argeş-Cultul Eroilor". Autor, coautor, sau colaborator al volumelor: «Istoria Statului Major General Român. Documente» [1994], «Jurnal de Operaţiuni al Comandamentului Trupelor din Transilvania» [1998], «Ion Antonescu şi constituirea României Mari» [2001], «România în toamna anului 1940. Documente» [2002], «Oameni care nu mor niciodată» [2003], «Relaţii militare româno-germane. Documente» [2005], «Sub zodia lui Gutenberg» [2005], «În slujba Muzei Clio: o istorie a Serviciului Istoric al Marelui Stat Major» [2006], «Înzestrarea armatei române în perioada interbelică» [2009], «Judeţul Argeş. Mică enciclopedie» [2001], «Piteşti 620: memento» [2009] ş. a.

Un eveniment de excepţie:

Întâlnirea fiilor satului Poenărei - 2009

ZIUA SATULUI-MARTIR POENĂREI

Dacă Dumnezeu îţi îndrumă paşii să urci pe Valea Râului Doamnei spre Corbii de Piatră, la un moment dat, pe mâna stângă, îţi sare-n ochi, la capăt de drum, o alcătuire ca un altar sculptat în lemn: troiţa Lilianei Nanu. Ca bun creştin, te închini la crucea simbolizând pătimirea lui Iisus pentru răscumpărarea păcatelor lumii. Iar dacă norocul sau o putere mai mare decât cea omenească ţi-a purtat paşii într-acolo în prima zi de sâmbătă de după prăznuirea creştină a Sfintei Maria, Maica Domnului îţi va va îndruma calea să urci pe drumeagul pietruit, chemat de clopotele bisericii din Poenărei. Şi, poate, vei fi uimit că nu eşti singur şi că alături de tine sunt şi alţii care năzuiesc să ajungă spre unul dintre locurile de unde curge veşnicia în crugul vremii, pentru a-şi spăla sufletul de păcatele ştiute şi neştiute. De 6 ani, aşa se întâmplă în fiecare asemenea zi. La Poenărei, fraţii de pământ şi suflet se adună pe la vetrele străbune prăznuind acest adevărat Paşte de vară. Poate că Dumnezeu a orânduit drept răsplată pentru suferinţele oamenilor din Poenărei ca, într-o zi din an, să reînvie, căpătând drept de viaţă nouă.

Veşnică pomenire martirilor libertăţii !…

Eva ADAM

Sâmbătă, 22 august 2009, zeci de autoturisme au urcat drumul pietruit spre Poenărei, aşezare umană cu existenţă milenară, dar atestată documentar din 10 noiembrie 1528. Potrivit tradiţiei împământenite în ultimii ani, în prima sâmbătă de după prăznuirea creştin-ortodoxă a Sf. Maria, se desfăşoară Întâlnirea fiilor satului. Anul acesta a coincis şi cu comemorarea a 50 ani de la executarea la Jilava, în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, a unor participanţi la Rezistenţa anticomunistă, printre care se regăseau şi părinţi sau rude ale fiilor satului Poenărei.

Ca de obicei, populaţia aşezării s-a dublat, dacă nu chiar s-a triplat prin prezenţa celor reveniţi la vatra strămoşească, dar şi a invitaţilor acestora. Virgil Baciu, Sorinel Păunescu, Grigore Constantinescu, Constantin Samoilă, Midorel Bădescu i-au primit pe toţi cu braţele deschise la biserica având hramul Cuvioasei Paraschiva, clădită în prima jumătate a secolului trecut.

Liderul liberalilor argeşeni, fostul deputat Adrian Miuţescu, şi soţia, consilierul din acelaşi partid, Nicolae Derviş de la Curtea de Argeş, fostul primar din urbea Basarabilor, prof. Gheorghe Nicuţ, cu soţia sa, primarul din Corbi, Mihai Ungurenuş, cel din Domneşti,

Nicolae Smădu, însoţit de vicele Adrian Achim, scriitorul Marin Ioniţă şi multe alte personalităţi au participat la slujba de pomenire a martirilor din gruparea «Haiducii Muscelului».

Comemorarea celor 4 martiri din Poenărei

Slujba de pomenire a fost oficiată de un sobor de preoţi, printre care s-a regăsit şi consilierul eparhial Daniel Obrocea, reprezentantul PS Calinic, în biserica din lemn ridicată între anii 1937-1943, după planurile arh. D. Ionescu-Berechet. Sfântul lăcaş a fost consolidat în ultimul an graţie investiţiei asigurate în mare parte de omul de afaceri Virgil Baciu, sufletul organizării Zilei satului.

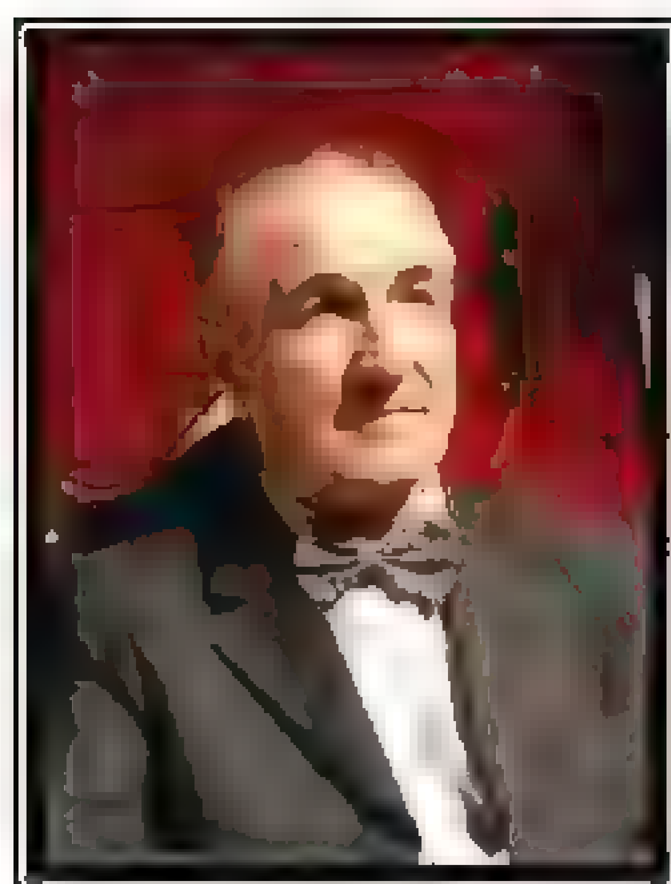
La final, istoricul Grigore Constantinescu a prezentat ultima sa carte – «Epopeea rezistenţei anticomuniste din Poenărei-Muscel», scrisă cu trudă şi pioşenie faţă de memoria celor patru înaintaşi executaţi la Jilava, printre care se găsea şi tatăl său, precum şi a celor care au avut de suferit efectele represiunii. Portretele preoţilor Nicolae Andreescu şi Ioan Constantinescu (ctitor al bisericii), al învăţătorului Gheorghe Popescu şi al baciului Nicolae Ticu-Sorescu au fost aşezate, la cererea istoricului, în colţul martirilor. S-au amintit şi numele altor fii demni ai satului: Maria pr. Andreescu, Justina pr. Ioan Constantinescu, prof. Iuliana Constantinescu-Preduţ, student Gheorghe Gh. Popescu, Maria înv. Gheorghe Popescu, Alexandru Marinescu, Gheorghe N. Sorescu şi mama sa, Maria Sorescu, Ion Diaconu, Nicolae Iliescu – condamnaţi la pedepse cu închisoarea însumând 133 de ani !... Primarul Mihai Ungurenuş, care nu fusese prezent la ediţia precedentă, l-a scuzat pentru absenţă pe preşedintele Consiliului judeţean Argeş, Constantin Nicolescu, reţinut de slujba de pomenire a fratelui său, trecut recent în veşnicie. Grigore Constantinescu a reamintit promisiunea neonorată de autorităţile locale de a se ridica o cruce în memoria partizanilor de acum mai bine 50 ani, pe Dealul Toaca…

Virgil Baciu a relevat, apoi, nevoia ca apa, canalul şi asfaltul să ajungă şi la Poenărei, menţionând că, în lipsa sprijinului primăriei, grupul de iniţiativă local va încerca să acceseze fonduri nerambursabile pentru acest proiect generos.

Sărbătoarea oamenilor pământului

La şcoala din sat, părăsită acum, invitaţii au putut admira expoziţia de metaloplastie şi pictură realizată de Constantin Samoilă, după care au luat loc la mese, consumând produsele locului şi nu numai, fără să uite să lase câteva picături din vestita ţuică de Poenărei să cadă pe glia arsă de soarele canicular, potrivit tradiţiei străbune. Buna dispoziţie a fost întreţinută de vestiţii cântăreţi: Didi Carpovici, Leana şi Nicu Oprea din Retevoeşti, Ştefania Rareş, Valentina Ionescu, grupurile folclorice din zonă, solistele de muzică uşoară Daniela Marin şi Adelina Stancu, precum şi de licorile bahice. Virgil Baciu şi Nicolae Dervis au fost printre cei mai iubiţi pământeni prin comportamentul lor firesc care i-a impus simpatiei generale. Petrecerea a ţinut până spre dimineaţa zilei de duminică, luminată de focul de tabără şi de stelele care spuzeau cerul înalt de vară făcând concurenţă electricităţii...

Doru BOBI

In memoriam:

MAESTRUL GHEORGHE DINICĂ PRINTRE FIII SATULUI POENĂREI

N-au trecut nici patru ani de la cea de-a treia ediţie a Întâlnirii fiilor satului Poenărei din anul 2006, moment în care, printre invitaţii prezenţi la sărbătoare, a fost şi actorul regretat azi şi care va fi regretat întotdeauna – maestrul Gheorghe Dinică.

Ne amintim cu bucurie de evenimentul din 2006, la care inconfundabilul Gheorghe Dinică a răspuns cu dragoste invitaţiei adresate de organizatorul şi susţinătorul material al „festivalului", fiul satului Poenărei, Virgil Baciu, care, prin statutul său de manager, administrator al unei afaceri pe care o conduce, mai are şi calitatea de a admira şi a descoperi tot ce e frumos în artă, de a lega prietenii cu persoane deosebite, de a iubi locurile natale hărăzite de Dumnezeu cu frumuseţi incontestabile. El a reuşit să aducă o bucurie de neuitat în sufletul „măturătorului de praf de stele şi cusurgiului fără cusur", aşa cum îl numea, pe Gheorghe Dinică, compozitorul Aurel Storin, care îi dedicase şi melodia «Sânt vagabondul vieţii mele», răpindu-l, pentru o jumătate de zi, Poenăreiului în sărbătoare.

Gheorghe Dinică era un apropiat al plaiurilor argeşene atât prin prieteni, cât şi prin locuinţa sa de la Fâlfani sau Bughea de Sus. A fost iubit şi admirat nu numai pe scenele marilor teatre ale ţării, unde, cu talentul său, entuziasma pe cei prezenţi, fiind deţinătorul titlului de Doctor Honoris Causa oferit de Universitatea naţională de artă teatrală şi cinematografică «I.L.Caragiale», al gradului de mare ofiţer al Serviciului credincios. A entuziasmat mii de spectatori pe scenele mari ale ţării: Teatrul Naţional, Bulandra, Odeon, Teatrul de Comedie, Teatrul Mic şi altele din Bucureşti şi din provincie.

Prin felul său de a fi un sincer iubitor al evenimentelor de suflet, nu i-a trebuit prea mult răgaz de a accepta invitaţia lui Virgil, pentru a fi prezent la sărbătoarea poenărenilor, mai ales că localităţile Bughea şi Poenărei se află la o altitudine apropiată şi la mică distanţă, ambele făcând parte din fostul judeţ Muscel, azi, judeţul Argeş.

Călcând pe plaiul mioritic al „Piciorului de Paris" – cum i se spunea cu o jumătate de secol în urmă satului Poenărei –, a fost informat de trecutul cultural al acestei mici localităţi, cea care a dat ţării nume celebre ca: preotul Grigorie Poenăreanu – participant activ la manifestările organizate de către Societatea Filarmonică înfiinţată în 1833, de către Ion Heliade Rădulescu, Ion Câmpineanu şi Costache Aristia, care îşi propunea promovarea şi dezvoltarea literaturii şi culturii române, precum şi înfiinţarea unui teatru naţional; doctorul Ion Mitulescu, absolvent al Facultăţii de Medicină din Bucureşti, specializat, în boli de piept, la Berlin, asistent al profesorului Leyden, colaborator al Institutului Koch prin studii asupra tuberculozei, medicul care a introdus, pentru prima

dată, aparatul Roentgen în România; învăţătorul Nae Andreescu – prieten şi colaborator al lui Constantin Dobrescu-Argeş din Muşăteşti sau al lui Luca Paul din Domneşti –, cel care a înfiinţat prima bibliotecă publică sătească din fostul judeţ Muscel, în satul natal Poenărei, participant la acţiunea de culturalizare naţională, prin conferinţe, şezători, spectacole şi piese de teatru etc. sau alte nume de faimă românească. După ce i s-a povestit despre Poenărei, sat de munte, veritabilă oază de autohtonism românesc, unde se păstrează încă cu sfinţenie străvechile obiceiuri ale vetrei muscelene, satul cu o istorie veche ce se legitimează în cultura şi civilizaţia europeană şi prin paginile tulburătoare de istorie recentă privind Rezistenţa armată anticomunistă din România a Grupării de partizani «Haiducii Muscelului», la care au participat fii curajoşi ai satului Poenărei, jertfindu-şi viaţa în lupta pentru apărarea libertăţii neamului românesc – maestrul Gheorghe Dinică se ataşează şi mai mult de satul Poenărei, aşa că, „intrat în subiect", a participat la desfăşurarea slujbei religioase din frumoasa biserică de lemn a satului, pentru pomenirea eroilor şi la lansarea emoţionantului volum «Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici al Munţilor Făgăraş», prezentat de autorul ei, prof. Grigore Constantinescu, fiu al satului Poenărei, care i-a dăruit-o marelui actor cu dedicaţia: „Maestrului scenei teatrale naţionale, cu profundă admiraţie !... A scrie despre lupte, despre înfrângeri şi biruinţe înseamnă a face o cronică !... A scrie despre eroi înseamnă a dăltui, în conştiinţe, istoria !...".

De la biserică, l-am condus pe marele actor Gheorghe Dinică la Muzeul de istorie şi etnografie din Poenărei şi i-am prezentat, cu o bucurie de nedescris, printre altele, şi expoziţia personală de icoane pe sticlă şi metaloplastie organizată în cadrul acestui extrem de interesant muzeu sătesc. Maestrul m-a felicitat cu o sinceritate pe care i-am simţit-o în priviri, adresându-mi-se extrem de apropiat ca unui vechi cunoscut şi cerându-mi să ne fotografiem împreună. Masa câmpenească şi spectacolul în aer liber au precedat interviul luat maestrului Gheorghe Dinică de prof. dr. Sorin Mazilescu, director al Centrului creaţiei populare din judeţul Argeş, interviu apărut în revista «Poenărei – străbuna vatră natală», pe care îl reproduc integral, spre rememorare, în continuare:

S.M.: Domnule Gheorghe Dinică, cu ce gânduri v-aţi reîntors la Poenărei, pe aceste frumoase locuri ?

G.D.: *Prietenul nostru, domnul Virgil Baciu, a avut frumoasa idee de a ne invita anul trecut pe mine, pe soţia mea şi alţi câţiva prieteni şi ne-am simţit foarte bine. Ce se întâmplă, în afară de faptul că aici este un loc istoric, în zona asta a fost rezistenţa anticomunistă, am făcut şi multe filme. Eu locuiesc lângă Câmpulung, la Bughea de Sus, am o casă acolo şi venim cu plăcere în zona aceasta. Lumea de aici, de la Poenărei, este frumoasă; curăţenie este, se simte pe toată Valea Râului Doamnei, ceea ce ne arată că oamenii au şi ceva la buzunar, pentru că totul este mai neobişnuit. Acum, am prieteni aici, mi-am făcut amiciţii, mă simt foarte bine. Este o zi deosebită pentru localitate, pentru toţi prietenii mei de aici şi le mulţumesc că m-au invitat şi anul acesta.*

S.M.: Domnule Dinică, acum, dumneavoastră sunteţi un om mai apropiat de satul muscelean, cum priviţi evoluţia acestuia la 16 ani de la Revoluţia din 1989 ?...

G.D.: *Familia tatălui meu s-a născut la Stolnici, unul din fraţi a fost, la Merişani, picher, iar vacanţele mele de elev le făceam la unchii mei; deci, sunt demult, demult pe aici, prin zonă. La Stolnici, m-a prins şi partea urâtă a războiului şi, atunci, m-am lipit de zona aceasta. În zona Muscelului, am făcut atâtea filme şi stăteam la Câmpulung, la hotel şi ne învârteam cu filmările de la grota*

Dâmbovicioara, la Ialomicioara, făcând chiar un film în care jucam un partizan băgat acolo în munţi şi mă ştiau toţi oamenii, eram de-al lor…

S.M.: Ce le uraţi sătenilor de pe aceste plaiuri ?…

G.D.: *Eu urez tuturor oamenilor care sunt aici, la Poenărei, să aibă multă sănătate şi o viaţă bună şi să mai lăsăm cu „o să vedem noi ”. Să înceapă de acum a-şi schimba nivelul de trai, pentru că e păcat de Dumnezeu ca lumea asta inteligentă şi cu un suflet frumos să nu se simtă mai bine. Sper ca după intrarea în UE, anii ce vor urma să limpezească lucrurile şi să ne bucurăm de nişte zile mai frumoase. Asta e speranţa tuturor oamenilor, că ne ajunge cât am încercat într-un fel sau altul, iar perioada asta ar trebui să legalizeze fericirea. Succes la toată lumea şi să ne vedem cu bine anul ce va veni !…*

Ne-am despărţit cu greu de maestru, intonând câteva versuri din melodia sa preferată: „Iar când adorm spre dimineaţă, / îmi reproşez de la-nceput / că n-am luat totul de la viaţă, / că nu i-am dat cât ar fi vrut !”…

Dar a căzut o stea şi viaţa i-a fost curmată, în 10 noiembrie 2009, la vârsta de 75 de ani, lăsând un gol imens în sufletele tuturor acelora care l-au apreciat şi iubit; cel mai bun „băiat rău” a ieşit din scena acestei lumi, reproşându-şi „că n-a luat totul de la viaţă şi nu i-a dat cât ar fi vrut !… Noi, poenărenii, îi purtăm o frumoasă şi veşnică amintire !…

Constantin SAMOILĂ

Maestrul Gheorghe Dinică, Virgil Baciu și Leana cu Nicu Oprea din Retevoești.

Tezaur folcloric:

MIORIȚA

— varianta musceleană din Poenărei —

Acreditând ideea exprimată de istoricul literar Vladimir Streinu, originar din Teiu-Argeș, care, referindu-se la importanța folclorului în literatura română, menționa că „Etic și estetic, folclorul este clasicismul analfabeților de odinioară, primul clasicism românesc"*, consider că balada «Miorița» – ca expresie lirică de excepție a clasicismului de sorginte folclorică – se impune a fi cercetată cu extrema preocupare de a se stabili obiectiv originea sa spațială, fără tendințe particularizatoare de subiectivism. [*Tribuna, an XIX/1975, nr. 14/954].

Echipa studenţească a Fundaţiei culturale regale „Principele Carol" – trimisă, începând cu 8 iulie 1935, din inițiativa sociologului Dimitrie Gusti, pentru „a cerceta timp de trei luni și a contribui la ridicarea cultural-economică a satelor" de pe Valea Râului Doamnei, situate în perimetrul geografic delimitat la nord, de Nucșoara, și, la sud, de Domnești – era formată din: geograful Ion Conea, şeful echipei, sociologul H. H. Stahl, Eugen Lupescu, student în medicină, Eugen Dandu, student în istorie, Ion Milicescu, student în drept, Ion Cosma, O.N.E.F.-ist, Gheorghe Busuioc, student în agronomie, şi Ionel Popescu, student în litere şi filozofie, originar din Hârtieşti-Muscel.

Considerându-se, pe bună dreptate, după expresia lui H. H. Stahl, „fiii acestor sate", studenții primiți, de către localnici, cu evidentă bucurie și speranță în realizarea generoaselor lor obiective, cercetează cu asiduitate, potrivit competențelor și specialității fiecăruia, aspectele semnificative ale culturii populare din zonă. Coordonatorul echipei studențești de cercetare, H. H. Stahl, îl însărcinează pe studentul muscelean cu „studierea folclorului satelor: Domneşti, Stănești, Corbi şi Nucşoara, precum și cu studiul demografic al populaţiei din această regiune.".

Consemnând rezultatele investigațiilor sale – potrivit relatării prof. Gheorghe Savu în articolul său «Varianta musceleană a Mioriței» –, studentul Ionel Popescu remarca, printre altele, pe filele unui „carnețel personal de însemnări": „În cătunul Poinărei, am găsit pe mese, la câţiva săteni, portretele M. Sale Regele Carol şi al M. Voievod Mihai. La alţii, găsesc, teancuri, cărţile ce se citesc în casă, în majoritate religioase. Un sătean bătrân îmi recită câteva strofe dintr-un colind local, Colindul Ciobănaşului". Luni, 9 septembrie 1935, împreună cu profesorul H. H. Stahl, merge la săteanul care „îi recită şi lui colindul, iar prof. Stahl spune că e o variantă a cunoscutei Mioriţa şi mă îndeamnă s-o scriu pe hârtie pentru a o publica în Catalog". Însuși Dimitrie Gusti, sosit, împreună cu Emanoil Bucuța, la 11 septembrie, într-o vizită inopinată în zonă, „a aflat de colindul descoperit de mine şi a fost deosebit de încântat.". De altfel, H. H. Stahl, renumitul sociolog român, „va face referire la Mioriţa, varianta musceleană", într-un articol publicat în revistele de specialitate ale vremii. Referindu-ne la «Miorița» – fascinanta creație pastorală a neamului românesc –, supoziția provenienței baladei dintr-un areal determinat se argumentează, prin „teoria difuzării folclorului pastoral" în cursul procesului repetitiv al transhumanței, teorie care admite apariția unei creații populare într-o zonă etnografică favorabilă și răspândirea ei ulterioară în alte spaţii geografice, cu prioritate în cele ce prezintă similitudini ale ocupațiilor care au generat-o. Mediu pastoral cu tradiții ancestrale, Vrancea devine, pentru unii cercetători, spațiul ideal de iradiere a unei astfel de bijuterii folclorice, „matca de origine a «Mioriţei»", spaţiu geografic condiționat de prezențe etnice mult mai posibile aici, decât în alte arii, Vrancea fiind zona pastorală de interferență a „bacilor" moldoveni, munteni și ungureni, „protagoniști" ai episodului dramatic consumat „pe-un picior de plai, pe-o gură de rai". Argumentând posibilitatea ca „matca de origine" a «Mioriței» să fi fost plaiurile muscelene, prin viața pastorală intensă condiționată de facilitățile oferite de o natură generoasă dezvoltării oieritului, pentru a se conferi greutate acestei supoziții, este invocată aprecierea pro causa a poetului Nichita Stănescu din volumul său «Respirări»: „Mai sus de Câmpulung şi spre stână, din Rucăr, se ştie, ciobanii au dus cântecul «Mioriţa» prin munţi,

până la Întorsura Buzăului, şi de aici, din gură-n gură, ca sărutul, în pretutindenea ţării". [Nichita Stănescu – *Respirări*, Bucureşti, 1982, p. 20]. Un element mult mai convingător decât transhumanța – acest proces pendulatoriu repetitiv pentru asigurarea hranei animalelor, derulat în funcție de condițiile climaterice existente –, este cu certitudine strămutarea definitivă a unor locuitori din zona Muscelului în Vrancea – consemnată documentar în secolele XVIII-XIX, când ciobani din Rucăr și Dragoslavele s-au stabilit împreună cu familiile lor în această zonă, ducând cu ei nu numai bogății materiale, ci, mai ales, bijuteriile spirituale moștenite prin vers și viers din străbuni.

În amplul său studiu consacrat variantei muscelene a baladei populare «Miorița», prof. Gheorghe Savu relevă veridicitatea ideii enunțate de Ovid Densușianu în volumul «Din folclorul păstoresc», potrivit căreia «Miorița» „a luat naștere în împrejurările tipice de viață păstorească: ea se rezumă pe un fond de transhumanță", asertiune acceptată în general de către majoritatea cercetătorilor literaturii populare românești, însă fixarea spațiului genezei baladei în zona Muscelului nu este întru totul convingătoare, întrucât argumentele „fundamentale" de natură lingvistică invocate de autor: utilizarea cuvintelor „plai" și „muscel" – „partea de cer" a Muscelului –, în introducerea variantei muscelene: „Pe un picior de plai, / pe o gură de rai, / sub poale de munte, / pe muscele multe, / pe plaiuri tăcute, / apa-i răcoroasă, / frunza e umbroasă / și iarba pietoasă, / frunză de șezut, / iarbă de păscut" nu pot explica într-un mod absolut convingător „recunoașterea Muscelului ca matcă de difuzare pentru toate celelalte variante ale «Mioriței»". Un contraargument lingvistic extrem de rațional în disputarea, pe acest temei, a priorității arealului de emitere a acestei bijuterii folclorice l-ar constitui expresia atât de uzitată: „plăieși moldoveni", apelativul cu sens de „locuitor de la graniță însărcinat cu paza frontierei țării în părțile de munte; grănicer, străjer (în evul mediu), dar şi locuitor de la munte; termenul „plai" având, evident, o arie de circulație extinsă dincolo de „granițele" Muscelului istoric. Din păcate, fragmentele reproduse din balada musceleană în «Săgetătorul» nu permit perceperea complexă a conținutului acesteia, și, implicit, formularea unor judecăți de valoare suficient de convingătoare. De aceea, apelăm, pe această cale, la deținătorii «Colindului Ciobănaşului» – „Miorița musceleană din Poenărei" –, să ne comunice textul integral al acestei balade, spre a-l publica în numărul viitor al revistei !...

Eugenia CONSTANTINESCU

Pe-un picior de plai muscelean...

Gând de credinţă:

BUNA CREŞTERE A COPIILOR

„Părinţi, creşteţi, pe copiii voştri,
în învăţătura şi sfatul Domnului."
[Efes. VI, 4]

„Dacă cineva nu poartă grijă de ai
săi şi, mai cu seamă, de ai casei sale,
şi-a lepădat credinţa şi este mai rău
decât un necredincios."
[I Timot. V, 8]

Simt o mare bucurie în inima mea, când vă văd astăzi, în acest locaş de lumină, în număr mult mai mare decât altă dată. Şi îmi pare foarte bine că aţi răspuns chemării noastre, adunându-vă aici, spre a mai sta de vorbă asupra nevoilor, care, zi de zi, au început să se înmulţească şi să ne împovăreze viaţa tot mai mult. Cu acest prilej, vreau să vă vorbesc despre «Buna creştere a copiilor» !...

Când a făcut Dumnezeu pe bărbat şi pe femeie, i-a binecuvântat pe ei, zicându-le: „Creşteţi şi vă înmulţiţi, umpleţi pământul şi-l stăpâniţi !". [Fac. I, 8].

Din aceste sfinte cuvinte, se vede cum, într-o casă, într-o familie, copiii sunt rodul binecuvântării dumnezeeşti, că ei trebuie să fie, că ei sunt podoaba şi fericirea unei case. De aceea, la popoarele vechi: la evrei, la greci, la romani, toţi părinţii care erau binecuvântaţi cu copii mai mulţi erau în mare vază şi cinste. Dar unde este bărbatul sau femeia, care n-ar fi însufleţiţi de dorinţa de a avea copii, de a nu voi ca icoana fiinţei lor, ca viaţa lor trupească şi sufletească să nu se moştenească ?...

Unde este bărbatul sau femeia care să nu-şi închidă ochii cu mulţumire sufletească, când ştiu că sângele şi carnea lor vieţuiesc şi atunci când oasele lor au putrezit în adâncul pământului ?... Asemenea tovarăşi de viaţă care ar fi potrivnici sfatului Domnului: «Creşteţi şi vă înmulţiţi !» nu se găsesc şi, dacă s-ar găsi, atunci ei, pe calea cea dreaptă, nu umblă !...

Psalmistul fericeşte, cu drept cuvânt, numai pe acel bărbat care, în viaţă, este înconjurat de nevastă şi de copilaşi... Iată cum zice însuşi psalmistul: „Ferícit eşti, bărbate, şi bine va fi ţie !... Femeia ta ca o vie rodită, rodită în laturile casei; fiii tăi ca nişte tinere odrasle de măslin împrejurul mesei tale. Iată aşa se va binecuvânta omul, cel ce se teme de Domnul !" [Ps. 127, 1].

Binecuvântată şi fericită este casa unde sunt copii, căci, aici, se poate, mai cu seamă, îmbunătăţi viaţa bărbatului şi a femeii; aici, se poate oţeli sufletul lor spre a îndura orişice greutate, orişice osteneală, orişice jertfă în lumea aceasta; aici, se poate împodobi sufletul lor cu virtuţile creştineşti; numai aici, dragostea – care este izvorâtoarea a tot ce înalţă şi slăveşte pe om – îşi poate ajunge deplina ei dezvoltare.

O dată ce casa soţilor a fost binecuvântată şi împodobită cu copii, datoria lor sfântă este să-i considere ca un dar dumnezeiesc, ca pe nişte suflete încredinţate lor de Dumnezeu spre îngrijire, ca pe cea mai mare şi preţioasă avere a lor. De acum înainte, ei trebuie să-şi închine viaţa pentru îngrijirea şi buna creştere a copiilor, trebuie să trăiască pentru ei, căci nimic nu poate fi mai scump pentru om, decât copiii săi.

Se pune, acum, întrebarea: Ce se înţelege prin buna creştere şi prin ce mijloace se face ?... A creşte pe copii bine însemnează a-i face să fie sănătoşi atât trupeşte cât şi sufleteşte, a-i deprinde cu frumoase obiceiuri; a le îmbogăţi sufletul cu virtuţile creştineşti; a-i face să fie, de mici, ascultători, harnici, cinstiţi, înţelepţi, cu inimă bună şi curată, cu respect faţă de oameni; cu un cuvânt: a-i deprinde, zi de zi, la fapte bune şi folositoare... Şi, mai presus de toate, de a avea înaintea ochilor lor pururea pe Dumnezeu, căci El este începutul şi temeiul înţelepciunii !... Nu poate să fie casă, nu poate fi viaţă, fără credinţa în Dumnezeu !... Casa şi viaţa, clădite pe credinţă în Dumnezeu, vor spori, se vor mări şi vor înflori, iar cine se va depărta de Dumnezeu, se va strica, se va distruge. Praful se va alege de orişice alcătuire omenească, dacă nu va avea la temelie cuvântul lui Dumnezeu. Sfântul Evanghelist Ioan ne spune hotărât că fericire, că mântuire nu pot fi fără Domnul nostru Iisus Hristos: „Eu sunt uşa, prin mine, de va intra cineva, se va mântui”. [Ioan, X, 9].

Prin urmare, creşterea copiilor trebuie să înceapă cu credinţa în Dumnezeu, căci numai El este izvorul tuturor bunătăţilor. Numai El poate fi călăuza şi pavăza omului în toate clipele vieţii lui. O creştere astfel făcută este adevărata bogăţie, pe care o putem da moştenire copiilor, este singura comoară care nu se va strica niciodată. Numai astfel crescuţi, copiii pot să fie folositori lor înşişi, aproapelui lor şi ţării în care trăiesc !...

Fericiţi vor fi părinţii care vor avea copii aşa crescuţi; fericită va fi ţara care va avea asemenea fii !...

Biserica noastră, prin Sfântul Botez, a dăruit copilului iertarea păcatului strămoşesc, iar, prin ungerea cu Sfântul Mir, s-a întărit, în sufletul lui, harul dumnezeiesc. Copilul este, acum, mai curat la suflet ca aurul şi este gata de a primi, prin părinţi, lumină sau întuneric, moarte sau viaţă. Copilul este, acum, întocmai ca ceara, din care putem să facem orişice am voi.

Şi, prin ce mijloace, pot să facă aceasta părinţii ?... Prin pilda şi învăţătura lor !... Copilul are mintea crudă; el nu poate face deosebire, de la sine, între ce este bun şi ce este rău; el nu face decât ceea ce vede la părinţii săi sau la cei cu care trăieşte zilnic împreună...

Ce creştere poate să capete un copil, când părinţii săi n-au cumpăt la băutură, când se ceartă toată ziua, când vorbesc pe toată lumea de rău, când sunt leneşi, când nu merg la biserică decât o dată pe an, când pun la cale, în auzul copilului, tot felul de răutăţi ?...

Faptele părinţilor sunt cărţile din care pot învăţa copiii şi, dacă tulpina e sfinţită, şi ramurile vor fi sfinţite. Cum este izvorul, aşa şi pârâul; cum sunt părinţii, aşa sunt şi copiii, şi, după pragul uşii, se cunoaşte casa.

Care dintre părinţi este dator să se ocupe, în casă, mai de aproape, cu creşterea copiilor ?... Cine poate să aibă înrâurirea cea mai binefăcătoare în cercul familiei ?... Tata sau mama ?... Mama, căci, prin firea ei, este mai aproape de copil; ea este luceafărul către care se îndreaptă privirea copilului; ea este îngerul păzitor al casei; ea, dacă-şi pricepe chemarea pe pământ, preţuieşte mai mult decât o sută de învăţaţi, căci numai ea poate înrâuri cu inima asupra inimii, ca nimeni altul în lumea aceasta.

„Viitorul unui copil – spunea Napoleon Bonaparte, împăratul francezilor – este, totdeauna, fapta maicii sale !...” Şi, în adevăr, dacă un copil a ajuns să fie în lume un om harnic, cinstit, credincios, înţelept şi împodobit cu tot felul de fapte bune, atunci, trebuie să ştim că el a fost crescut de o mamă bună şi harnică. Au recunoscut acest adevăr toţi bărbaţii mari ai omenirii, toţi sfinţii părinţi ai Bisericii noastre. Cine nu ştie că sfinţii Ioan Gură de Aur, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul, fericitul Augustin şi mulţi alţii au avut mame ca: Antuza, Emilia, Nona şi Monica, femei sfinţite care şi-au pus toată mintea şi inima lor, spre a face, din proprii copii, oameni sfinţi şi fala Bisericii creştine ?...

Cine nu ştie, din istoria neamului nostru, ce fel mame au fost: Teodora – mama lui Mihai Viteazul –, şi Maria Oltea – mama lui Ştefan cel Mare –, şi cât s-au străduit ele spre a face, din fiii lor, apărători viteji ai Ţării şi ai Bisericii noastre ?...

Cine nu ştie încă, din viaţa noastră de toate zilele, că, în fiecare sat, copii de neam se numesc acei care au părinţi gospodari şi cu bune moravuri, oameni cinstiţi, pe a căror vorbă se poate pune totdeauna preţ ?... Cine nu mai ştie că, printre copiii de neam, sunt, mai cu seamă, acei, care au mame virtuoase şi harnice ?... De aceea, pentru regretata regină Elisabeta, numele de mamă este: „Cea mai frumoasă vorbă-n lume, / cel mai iubit, mai dulce nume / e mama !... // Sub soare, nu-i niciun cuvânt, / atât de-adânc, atât de sfânt, / ca mama !...".

Frumoase şi adevărate cuvinte, însă, se cuvine ca mamele să le merite, să fie veşnic cu băgare de seamă, că fericirea sau nefericirea unui copil stă, îndeosebi, în mâna lor. Aceasta o întăreşte Sf. Ioan Gură de Aur, când zice: „Mamele care nu-şi cresc bine pe copiii lor sunt mai rele decât acelea care şi-i omoară !...".

Am amintit despre toate acestea, căci sunt mulţi părinţi care nu se îngrijesc deloc de copiii lor, ci îi lasă să crească în voia întâmplărilor. Sunt părinţi care se îngrijesc de toate cele pământeşti din lumea aceasta, însă, de copiii lor, suflet din sufletul lor şi chip al lui Dumnezeu, nu au nici o grijă !... Şi, cât de răspunzători se fac ei înaintea oamenilor şi a lui Dumnezeu prin astfel de purtare !... Nu spune, oare, Sf. Apostol Pavel că asemenea părinţi care şi-au uitat credinţa sunt ca nişte necredincioşi ?... Să ne rugăm, cu toţii, Domnului nostru Iisus Hristos, iubitorul copiilor, care ne-a poruncit: „Să nu dispreţuim pe copii, căci ei sunt vlăstarele împărăţiei lui Dumnezeu !" [Mat. XVIII, 3-10]; această poruncă să lumineze pe toţi părinţii, spre a se îngriji mai bine de creşterea copiilor lor, căci numai aşa vom avea o ţară mare şi puternică.

Mulţumindu-vă de ascultarea acestor sfaturi părinteşti, rog pe „Dumnezeul răbdării şi al mângâierii să vă dăruiască putinţa să fiţi între voi uniţi în cugete, după învăţătura lui Iisus Hristos.". [Rom. XV, 5-6]. Amin !...

Pr. Ioan CONSTANTINESCU,
Poenărei, 15 februarie 1936.

Consemnări:

ARGEŞ. DICŢIONAR ETNOCULTURAL

O carte de referinţă

[Argeş Expres, anul IX, nr. 2199, 12 mai 2008]

O carte excepţională: **Grigore Constantinescu – Argeş. Dicţionar etnocultural**, Piteşti, 2006 (pe pagina de gardă apare, cu ştaif istoric, MMVI, în contrapagină cu un citat din Cicero: „Patriae solum omnibus carum est".). După o succintă, dar plină de informaţie introducere: „Argeş-Muscel, coordonate culturale", cu următoarele titluri de capitole, sugestive prin ele însele: „Arhitectura populară zonală", „Portul popular", „Ţesăturile", „Prelucrarea artistică a lemnului", „Sculptura în piatră", „Ceramica populară", „Folclorul", urmează, în ordine alfabetică, toate comunele şi oraşele judeţului, despre fiecare prezentându-se date privind: componenţa, atestarea documentară, toponimia localităţilor componente, specificul etnocultural, obiectivele importante, (unde este cazul) personalităţile cultural-artistice şi încheindu-se cu un indice bibliografic.

Dacă textul e, pur şi simplu, profesionist (eficient, dens, bine organizat), bibliografia impresionează: afirmaţiile istorice, de tip prima atestare a unei localităţi, trimit totdeauna la o sursă precisă, despre care se indică până şi pagina la care se găseşte informaţia respectivă. Un mare ajutor pentru autorii de monografii ale localităţilor judeţului, dar şi o ştachetă de exigenţă pentru aceşti autori, care au astfel un punct de plecare solid documentat ce nu poate fi în niciun fel ignorat. Mă întreb, cu admiraţie, cât a lucrat domnul Grigore Constantinescu la această carte, câte fişe de bibliotecă şi arhivă trebuie să fi adunat, pentru a reuşi o asemenea performanţă de exactitate şi cuprindere.

* * *

CIVILIZAŢIA PIETREI. AREALUL ETNOCULTURAL ARGEŞ-MUSCEL

O enciclopedie a pietrei

[Argeş Expres, anul IX, nr. 2304, 6 octombrie 2008]

Este recenta carte a extrem de productivului **Grigore Constantinescu** – „istoric şi filolog, interesat prioritar de: istoria culturii şi civilizaţiei populare din judeţul Argeş, istoria monumentelor de arhitectură ecleziastică şi memorială, personalităţi literare legate efectiv sau afectiv de zona Argeşului, toponimie argeşeană", după cum aflăm din «Argeş. Dicţionar de istorici», de Spiridon Cristocea. Titlul cărţii ilustrează perfect scurta caracterizare de mai înainte: «**Civilizaţia pietrei. Arealul etnocultural Argeş-Muscel**». Este a unsprezecea carte a domnului Constantinescu, care mai are în pregătire, cu titlurile deja stabilite, alte zece cărţi. Absolut impresionant, cum este, de altfel, şi cartea de faţă.

Documentată, bine scrisă (precis şi tehnic în partea tehnică, inimos şi bogat adjectivat acolo unde vine vorba de locuri, construcţii, persoane cunoscute), plină de informaţie, dar uşor de citit, trecând de la geologie la istorie, de aici la folclor şi la arhitectură cu o uşurinţă care atrage şi produce admiraţie.

O enciclopedie ziceam, cu un conţinut extraordinar de bogat şi de variat. Reiau câteva titluri de capitole sau subcapitole, spre ilustrare: Relaţia om – unealtă de piatră; Granitul de Albeşti; Piatra – armă de luptă; Castrul roman Jidava; Sculptura în piatră din evul mediu; Executarea monumentelor lapidare; Centrul de pietrari Albeştii de Muscel; Cercetători în domeniul exploatării pietrei; Filmul „Pietrarii din Albeşti"; Peştera Dâmbovicioara; Bisericile rupestre (Corbii de Piatră, Cetăţeni, Nămăeşti etc.); Monumente ecleziastice din piatră (din Curtea de Argeş, găsim Biserica Mănăstirii Argeşului, Biserica Domnească, Biserica Sân Nicoară, Biserica Olari); Cetatea Poenari; Cule – conace (inclusiv pe valea Topologului); Cruci de piatră; Monumente ale eroilor; Sculptura în piatră în mediul citadin; Fântâni monumentale (se începe cu cea a meşterului Manole); Troiţe din piatră; Drumuri şi poduri din piatră; Artişti ai sculpturii în piatră; Civilizaţia pietrei în mitologia românescă; Demologia pietrei; Civilizaţia pietrei în folclorul literar; Piatra în eseistica zonală; Civilizaţia pietrei în colecţii argeşene etc. etc., încheindu-se cu o bogată bibliografie, indici de nume şi de abrevieri, aşa cum îi stă bine unei cărţi scrise cu grijă şi dedicată deopotrivă specialiştilor şi iubitorilor de istorie/cultură în general. Toate acestea, în 256 de pagini, urmate de o serie de planşe color care ilustrează subiecte tratate pe parcursul cărţii...

Nu ştiu câţi ani de muncă sunt sintetizaţi în această carte, câte teancuri de fişe adunate de-a lungul anilor, ore de bibliotecă, de arhivă şi de teren, cât efort de ordonare a materialului, este vizibilă însă plăcerea domnului Constantinescu de a scrie, dragostea sa pentru Argeş şi Muscel (desigur, cu centrul în Poenărei, satul natal, căruia i-a dedicat de curând o frumoasă monografie, apărută tot în 2008, la Piteşti, sat despre care vine vorba de multe ori şi în lucrarea de faţă). Să-i aşteptăm următoarele cărţi, care se anunţă la fel de interesante şi care împreună cu cele publicate deja par a se îngemăna într-o veritabilă enciclopedie istoric-literar-etnoculturală a Argeşului şi Muscelului.

Gheorghe PĂUN

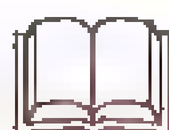
* * *

GHEORGHE PĂUN – născut la 6 decembrie 1950, în Cicăneşti-Argeş. Membru al Academiei Române şi al Academiei Europene, doctor în matematică, cu o carieră ştiinţifică de excepţie, academicianul Gheorghe Păun, unul dintre cei mai apreciaţi matematicieni-informaticieni din lume, este autorul unui model de informatică teoretică inspirat din biologia celulară, care îi poartă numele [„P SISTEM"]. Academicianul Gheorghe Păun, matematicianul complet, este dublat de un remarcabil scriitor, eseist, poet, publicist, fiind membru al Uniunii Scriitorilor din România [1990]. Opera sa literară include romanele: «1994. Schimbarea care nu schimbă nimic» [1994], «Lotta» [2005] şi «Ultima saună» [2006]; prozo-poemele: «Inscripţii pe un bilet de tren» [2007]; volumele de versuri: «Teama de toamnă» [2009], «De-a viaţa» [2009]; volumele bilingve: «Haina arlechinului / L'habit de l'arlechin» [2009], «Guadalquiviria» (în română şi spaniolă) [2009] ş. a.

Geniul academicianului Gheorghe Păun este evident şi în volumele de cultură matematică şi de jocuri logice; este fondator şi prim preşedinte al Federaţiei Române de GO.

Onorat de prezenţa sa constantă la întâlnirile anuale cu fiii săi, Poenăreiul îl consideră pe distinsul academician – devenit Cetăţean de onoare al satului – un „fiu prin adopţie" excepţional.

Însemnări de scriitor:

POENĂREI – UN SAT EROU, LA LIMITA SUPRAVIEŢUIRII

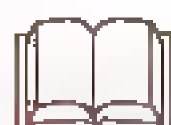
Drumul iadului

Construit, în 1938, pe banii statului şi la porunca primului ministru din vremea dictaturii carliste, Armand Călinescu, era unul dintre cele mai moderne drumuri de ţară la data aceea. Omului cu ochi de pirat i-a venit această idee când maşina lui blindată, care fusese a celebrului mafiot american Al. Capone, s-a înţepenit pe vechiul drum de care, pe când înaltul personaj se îndrepta spre cimitirul din Poenărei, unde urma să fie înhumată în locul de veci al strămoşilor săi materni fiica generalului Victor Nanu, prieten şi prefect de Braşov. În intenţie, un drum din caldarâm, precum străzile vechi are oraşelor. Început de la ambele capete, a fost realizat din bolovani de râu zidiţi pe orizontală şi presaţi în sol.

Dar au trecut de atunci peste 70 de ani, ploile, îngheţurile şi dezgheţurile, roţile vehiculelor, viiturile de apă au dizlocat bolovanii, i-au îngrămădit unii peste alţii, s-au tot adâncit şi înmulţit gropile. Azi cine îndrăzneşte să se mai aventureze pe acest drum îşi blesteamă zilele. Dar poenărenii trebuie să îndrăznească pentru că nu au altă cale. Satul lor poate că este singurul prin care nu trece niciun drum important. Cel despre care vorbim urcă muntele până în vatra localităţii unde se înfundă pentru totdeauna. Rămas fără această unică arteră de comunicaţii, satul moare şi el încetul cu încetul. Mulţi dintre locuitorii lui au trecut pe aici pentru ultima dată, căutându-şi rosturile prin alte părţi ale lumii, lăsând, în urma lor, casele părăsite. Desigur că nu aceasta este singura cauză a depopulării localităţii. Dar ce şanse mai poate avea un sat care nu are cum să-şi valorifice produsele şi să-şi facă aprovizionarea ?... Să se reîntoarcă la vremea căratului cu spinarea sau cu desagii pe samarul măgarilor ?... Nici comuna, nici judeţul nu văd şi nu aud; întotdeauna s-au găsit alte priorităţi şi pentru rezervele locale şi pentru fondurile absorbite din afară. Domnilor primari ai comunei Corbi, domnilor preşedinţi de consiliu judeţean, domnilor prefecţi, domnilor parlamentari, de 20 de ani încoace, prezenţi şi viitori, cu acest drum infernal nu ne mai găsim noi locul în Europa...

Marin IONIŢĂ

MARIN IONIŢĂ, născut la 10 iulie 1929, în Jugureni (azi, Ulieşti), judeţul Dâmboviţa. Remarcabil prozator şi dramaturg român contemporan, membru al Uniunii Scriitorilor din România. Autor al volumelor în proză: «Cine ştie mortul», «Bătrânul şi umbra», «Un şlep în derivă», «Rădiţa», «Sile voiajoru'», «Hotel Bocaccio», «Roman de buzunar», «Povestea din ţara de cremene», «Vatra de la răscruce», «Capul regelui Decebal», «Damnaţii», «Pâinea Paştelui», «Flori de gheaţă», «Colivia cu maimuţe», «Kiseleff 10 – fabrica de scriitori», «Nu trageţi în dinozauri», «Amurgul zeilor», «Hotel Tranzit», «Intersecţia lupului» etc. şi al piesei de teatru «Morişca». Cetăţean de onoare excepţional al satului Poenărei.

Consemnări:

Poenărei, un sat binecuvântat de Dumnezeu

Privesc cu atenţie ceea ce se întâmplă în peisajul cultural argeşean de câţiva ani buni. Sunt lucruri care bucură pe iubitorul de cultură, dar şi pe simplul privitor. Încerc, uneori, să fiu echidistant şi să judec ca atare. Rar mi-a fost dat să văd o comunitate aşa de mică cum este cea de la Poenărei-Corbi, cuprinsă de o efervescenţă nemaivăzută, organizând, iniţial, în august 2004, cu sprijinul efectiv al primarului Mihai Ungurenuş, *Întâlnirea fiilor satului.*

Încercarea de a reda, în câteva rânduri, aspecte şi semnificaţii ale sărbătorilor comunităţilor locale argeşene se dovedeşte dintru început atât pentru cercetătorul avizat, cât şi pentru iubitorul împătimit al acestor petreceri câmpeneşti, cu evidentă tentă culturală, o întreprindere pe cât de riscantă, pe atât de dificil de înfăptuit, căci primul trebuie să folosească puterea argumentului pentru a explica aspectele istorice şi rolul acestora în configurarea spiritualităţii satelor, unitatea culturii universale exprimată prin diversitatea culturilor naţionale, cultura influenţelor, a interferenţelor şi a împrumuturilor ce incumbă cunoaşterea acestor sărbători. Anii trec, satul românesc îşi schimbă înfăţişarea, multe obiceiuri se uită, fiindcă tinerii au alte aspiraţii şi alte sisteme de valori. Dar fiecare tendinţă generală este însoţită de excepţii; cu cât sunt mai puţine, cu atât mai valoroase.

Aşa simţim aici, la Poenărei, unde „OMUL PROVIDENŢIAL" Virgil Baciu, fiu al satului plecat în lume să-şi găsească destinul, a reuşit pe deplin, iar această reuşită a lui a vrut să o întoarcă spre comunitatea în care s-a născut. Nu a uitat niciodată locul de unde a plecat, iar, după ani, s-a gândit să-i reunească pe toţi, organizând o sărbătoare a lor, a celor rămaşi şi a celor plecaţi din sat. Ce e mai frumos ca un sat cu puţin peste o sută de suflete să se trezească la viaţă, an de an, în luna lui gustar.

Sunt unul dintre cei care au participat la toate întâlnirile de la Poenărei, nu ca fiu al acestei comunităţi de pe Valea Râului Doamnei, ci ca prieten al multora dintre cei care îşi trag rădăcinile de aici. Scriu astăzi pentru aceşti oameni, dar şi pentru a se înţelege spusele filologului spaniol Giulio Carlo Aragon, care a afirmat că „poporul român este singurul din continentul european care a reuşit să înfăptuiască, alături de o civilizaţie rurală marcată de inedite şi sublime ritualuri, o civilizaţie ale cărei valori se constituie într-un inestimabil tezaur de aleasă şi decantată spiritualitate.".

Îmi place ceea ce se întâmplă aici, îmi place că am găsit un nucleu bine închegat: tinereţea şi generozitatea rar întâlnită a lui Virgil Baciu, precum şi a lui Sorinel Păunescu, coroborată cu maturitatea artistului plastic Constantin Samoilă şi a prof. Grigore Constantinescu, redactorul revistei «Poenărei – străbuna vatră natală» şi autor al monografiei satului. Rezultatele muncii lor sunt vizibile. O revistă cum nu găseşti multe în ţară dedicată unei comunităţi, o biserică deosebit de frumoasă care îi reuneşte ca un magnet pe localnici şi pe cei plecaţi din sat, o şcoală, dar şi un muzeu istorico-etnografic local care îţi aduce aminte de înaintaşi şi care stă mărturie a unei realităţi ce continuă să inspire şi să fascineze.

Din această „ţesătură" plină de forme şi culori, putem desluşi adevăratul suflet românesc care se dezvăluie puţin câte puţin, din poemele cusute cu delicateţe pe ii, din grădinile pline de flori ale covoarelor, din stilizările crestăturilor în lemn, din armonia simbolurilor şi culorilor zămislite pe vasele de ceramică, din fiecare obiect pe care casa tradiţională sau modernă îl adăposteşte pentru folosinţă sau pentru frumuseţea lui.

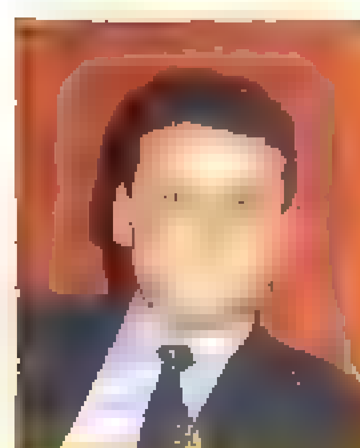
Şi dacă cineva se îndoieşte de aceste adevăruri, nu are decât să meargă şi să le cunoască, pentru a se convinge, asemenea unui călător străin altădată, cu câtă dragoste, cu cât simţământ artistic înnăscut îşi împodobesc localnicii din Poenărei casele şi mormintele lor, crucile din cimitire, de la fântâni sau de pe drumuri, ca semne ale adâncii şi caldei lor sensibilităţi.

L-am întrebat pe unul dintre oamenii locului, Ion Vlad, vestit în ale gastronomiei, astăzi plecat la ceruri, ce crede că am putea transmite prin cuvinte, în câteva rânduri, străinilor despre îndeletnicirile noastre. Mi-a răspuns, fără să stea prea mult pe gânduri: „Să vină să ne vadă şi să ne calce pragul casei, ca să ne cunoască mai bine !"...

Iar aceste vorbe spuse din suflet mi-au evocat ideile poetului Octavian Goga, care încerca, asemenea mie, să dea „în treacăt câteva noţiuni explicative pentru o carte care va înfăţişa realitatea autentică a unui popor, dincolo de invenţia subiectivă... Un străin nu poate bănui această cascadă de senzaţii, cascadă care nu va avea niciodată putinţa de a curge pe hârtie. Ca s-o verifice, va trebui să se ducă el însuşi acolo – pe muchea unui deal, la poala muntelui, într-o duminică de vară, să vadă fetele şi feciorii la horă, să desprindă, din mlădierile lor, ritmul antic al mişcărilor încremenite în desenul vaselor greceşti, să se uite în treacăt la crestăturile unei măciuci de cioban, sau să rămâie uimit de eleganţa macaturilor şi chilimurilor munteneşti.".

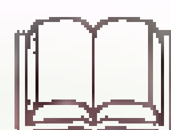
Închei această scurtă incursiune în spaţiul spiritual al acestui străvechi sat muscelean, cu urarea regretatului actor Gheorghe Dinică, cel care, ani de-a rândul, a participat în Poenărei, la Întâlnirea cu fiii satului: „Urez tuturor oamenilor care sunt aici, la Poenărei, să aibă multă sănătate şi o viaţă bună şi să mai lăsăm că *o să vedem noi*. Să înceapă, de acum, a-şi schimba nivelul de trai, pentru că e păcat de Dumnezeu ca lumea asta inteligentă şi cu un suflet frumos să nu se simtă mai bine.".

Sorin MAZILESCU

SORIN MAZILESCU, născut în 1976, la Păcioiu-Coşeşti. Doctor în filologie (folclor); lector universitar la Catedra de filologie a Universităţii Piteşti; director al Centrului judeţean Argeş pentru conservarea şi promovarea culturii tradiţionale. Realizatorul emisiunilor: „Confesiuni culturale" şi „Eveniment cultural", la West Tv Domneşti. Autor al volumelor cu caracter monografic: «Monografia comunei Coşeşti» [2006], «Râul Doamnei – habitat si identitate» [2009], «Râul Doamnei şi legendele sale» [2009] şi, în colaborare: «Arc peste timp» [2006], «Mioveni. Paşi în timp» [2007], «Stâlpeni. Carte de identitate europeană» [2009].

Fiii satului Poenărei îi mulţumesc pentru reportajele inspirate transmise pe canalul Tv West Domneşti, vizând întâlnirile lor anuale, şi-l consideră un devotat Cetăţean de onoare al acestui sat „binecuvântat de Dumnezeu".

Toponimie:

De ce POENÁREI ?

Considerând toponimia „istoria nescrisă a unui popor, o adevărată arhivă, unde se păstrează amintirea atâtor evenimente, întâmplări şi fapte mai mult ori mai puţin vechi sau importante, care s-au petrecut de-a lungul timpului şi au impresionat într-un chip oarecare sufletul popular", Iorgu Iordan – autorul volumului de referinţă «Toponimia românească» – insista asupra rolului decodificării semantice a toponimelor pentru elucidarea unor aspecte semnificative de istorie locală.

Toponimul **Poenărei** prezintă, în interpretarea inconfundabilului monografist local, Ion N. Andreescu, o origine absolut inedită. Reluând formularea ilustrului cercetător C. Rădulescu-Codin: „După unii autori (Alessandrescu, Dicţionar geografic), cuvântul Poenărei ar fi venind de la Poeni-rele, căci, în comună, se găsesc mai multe poeni întrerupte de dealuri, râpi, coaste etc.", Ion N. Andreescu emite o ipoteză etimologică surprinzătoare: „Părerea noastră, dimpotrivă, arată că acest cuvânt vine de la *poiene* şi cuvântul „rei" vine de la cuvântul *reus*, care, în latineşte, înseamnă *lucru*, adică Poiene de lucru" <sic !>, motivând printr-o argumentaţie formulată în maniera sa specifică: „Sîntem îndreptăţiţi să susţinem aceasta, că, din cercetarea manuscriselor, zapiselor domneşti, moşia Poenăreilor a aparţinut în vechime Domnului Ţării Româneşti pe care le-a transmis cu zapis vitejilor săi semn de recunoştinţă a vitejiei.". Probabil, sub influenţa iodizării – care reprezintă rostirea lui ***e*** iniţial ca ***ie*** –, specialiştii „nomenclaturişti" regionali au adoptat forma cu ***ie***, printre altele, în cazul numelui satului **Poienărei**, vocala iodizată fiind inclusă în interiorul cuvântului.

Dacă ar fi studiat cu atenţie documentele medievale, ori s-ar fi rezumat la consemnarea corectă a lui C. Alessandrescu din volumul său de referinţă «Dicţionar geografic al judeţului Muscel», [Bucureşti, 1893], „naşii" agramaţi ai satului ar fi acordat credit acestui cercetător autentic, care consemna, referindu-se la satul Poenărei: „Numele său se crede că vine dela «Poeni-rele», căci, în comună, se găsesc mai multe poenĭ întrerupte de dealuri, râpi, coaste etc.". Se confirmă, astfel, menţinerea, sub forma atestată în actele medievale, a grafiei **Poenărei**, alterată, ulterior, de „toponimiştii de conjunctură", autori, la comanda nomenclaturii comuniste, ai «Nomenclaturii localităţilor», „specialişti" lipsiţi de rigoare ştiinţifică, care i-au adăugat un ilogic „miagchiznac"(Ь), sub influenţa, la modă, în perioada comunistă, a limbii ruse.

Perpetuată, în documente, sub forma **Poenărei**, denumirea devenită „oficială" a satului: **Poienărei** nu este susţinută nici măcar de o „ortoepie" locală, pronunţia generalizată în localitate fiind, de facto, **Poinărei** !... În rubrica de „Ştiri şi fapte" a ziarului «Curentul» din 13 noiembrie 1943, se consemnau, printre altele, sub titlul „Sfinţirea Bisericii «Cuvioasa Paraschiva» din comuna Poenărei–Muscel", următoarele: „Ridicată din temelie cu râvna şi jertfa creştinească a unor oameni de bine, s'a sfinţit Duminică, 7 Nov. 1943, în comuna **Poenărei**, judeţul Muscel, biserica cu hramul «Sfânta Paraschiva»". „Muierea toponimică", adoptată agramat de către „nomenclaturiştii" slavişti argeşeni, a avut în vedere, se pare, „poljana" – cuvânt din slava veche care este la originea vocabulei „poiana", desemnând un „loc într-o pădure, lipsit de copaci şi acoperit cu iarbă şi cu flori". [*Dicţionarul limbii române moderne*, Bucureşti, 1958, p. 636]. Este surprizător că apetenţa pentru nemotivate intervenţii toponimice pe care au manifestat-o cei din comisia argeşeană nu i-a molipsit pe mai „tradiţionaliştii" lor omologi din judeţele, unele limitrofe, care au „oficializat" formele atestate documentar: Poenari [Vâlcea, Giurgiu]; Poeni [Teleorman]; Poenile [Vrancea]; Poeniţa [Vâlcea]; Poeniţele [Buzău], toponime care derivă, evident, din acelaşi substantiv comun: „poiană".

De altfel, slavistul Ion Moise, originar din Stăneşti, care a elaborat, împreună cu colegii săi piteşteni, Constantin Ţibrian şi Gheorghe P. Bănică, studiul etimologic şi istoric «Localităţile

judeţului Argeş» [Piteşti, 2000], manifestă o inconsecvenţă halucinantă în utilizarea „corectă" a unor toponime identice: *Poenarii* de Muscel [p. 56], dar şi *Poienarii* de Muscel [p. 66]. Ei adoptă grafii paralele şi în cazul Poenăreilor: *Poienărei* [p. 66], dar *Poinărei* [p. 76] – motive suficiente pentru a observa „preciziunea" studiului elaborat cu „acribie ştiinţifică" de către specialiştii universitari menţionaţi. „Errare humanum est; perseverare diabolicum !..." observau, din propria lor experienţă de viaţă, latinii. A persevera în preluarea fără discernământ a erorilor „oficializate" de către neavizaţi, erijându-te în apărător „fidel" al unei ortografii impuse conjunctural este, după opinia personală, o probă crasă de ignoranţă !. Dixit !...

Satul **Poenărei** este numit, în intimitate, „Picior de Paris"; poetul local, Ion Fulga, motivând liric atribuirea cognomenului: „Nu e sat ca alte sate, / să se vadă de departe: / e ascuns doar printre meri, / printre meri, şi printre peri, / printre nuci, şi printre pruni; / sat bogat, cu oameni buni, / sat bogat şi sat frumos / şi cu pământu' mănos... / N-a greşit cine a zis / că e „picior de Paris" !". Sintagma capătă, însă, în opinia Justinei pr. Constantinescu, conotaţii peiorative: „I se spune aşa, în batjocură, fiindcă e într-o fundătură, în văgăuni... Poenărenii sunt marnici (plini de ei, mândri). Nu trag cizmele nimănui !... Poenărencele sunt înţepate, fudule; nu se aseamănă cu femeile din alte sate, pentru că, spun ele, s-au născut pe înălţimi, mult mai aproape de cer !"...

Grigore CONSTANTINESCU

TEST DE INTELIGENŢĂ

0D474 1N7R-0 21 D3 V4R4, 574734M P3 PL4J4 0853RV4ND D0U4 F373 70P41ND 1N N151P, 151 D4D34U 53R105 1N73R35UL C0N57RU1ND UN C4573L D3 N151P CU 7URNUR1, P454J3 53CR373 51 P0DUR1. C4ND 3R4U P3 PUNC7UL D3-4 73RM1N4, 4 V3N17 UN V4L, D157RU64ND 707UL, R3DUC4ND C4573LUL L4 0 6R4M4D4 D3 N151P 51 5PUM4.... M-4M 64ND17 C4 DUP4 4747 3F0R7, F373L3 V0R 1NC3P3 54 PL4N64, D4R 1N L0C D3 4574, 4L3R64U P3 PL4J4 R424ND 51 JUC4NDU-53, 51 4U 1NC3PU7 54 C0N57RU145C4 UN 4L7 C4573L; M1-4M D47 534M4 C4 4M 1NV4747 0 M4R3 L3C713: D3D1C4M MUL7 71MP D1N V1474 N0457R4 C0N57RU1ND C3V4, D4R C4ND M41 74R21U UN V4L V1N3 51 D157RU63 707, C3 R4M4N3 3 D04R PR1373N14, 6R1J4 51 M41N1L3 4C3L0R4 C3 5UN7 C4P481L1 54 N3 F4C4 54 5UR4D3M.

Dacă îl citeşti şi-l înţelegi IMEDIAT, eşti inteligent(ă) şi ai emisfera stângă dezvoltată !... Dacă nu, NU !...

COLEGIUL REDACŢIONAL:
Director coordonator / sponsor – Virgil BACIU
Redactor / tehnoredactor – **GRIGORE CONSTANTINESCU**
Lector – Eugenia CONSTANTINESCU
Imagini –Virgil BACIU, Andu RADU.
Prepress – **MIHAI IONESCU**

I.S.B.N. 973-7734-44-0

BISERICA «SFÎNTA TREIME» – CORBI

edificată în anul 1830, de Ştefan Frăcescu, prin osârdia episcopilor de Argeş, Grigorie şi Ilarion, cu contribuţia unor ctitori locali, sub coordonarea directă a vechilului Mănăstirii Curtea de Argeş, Giurcă, pe amplasamentul unei biserici de lemn datând din anul 1770, „care arsese odată cu partea din sat căreia i se dăduse foc, în timpul unei epidemii de ciumă". Biserica prezintă un plan dreptunghiular compartimentat, cu absidă semicirculară decroşată; pridvor deschis cu arcade sprijinite pe coloane şi stâlpi masivi de zidărie la colţuri. Intervenţii: consolidare cu contraforturi; refacere acoperiş [1995]. Biserica păstrează, fragmentar, pe peretele vestic al pridvorului, pictura murală originară; renovată în 1995. În biserică, a fost organizată, de către pr. Gheorghe Dumitru, o reprezentativă expoziţie cu caracter istorico-etnografic local şi de carte veche românească, precum şi o expoziţie de icoane pe sticlă, pictate în ulei, de către artistul plastic Constantin Samoilă, fiu al comunei Corbi.

MONUMENTE DIN COMUNA CORBI

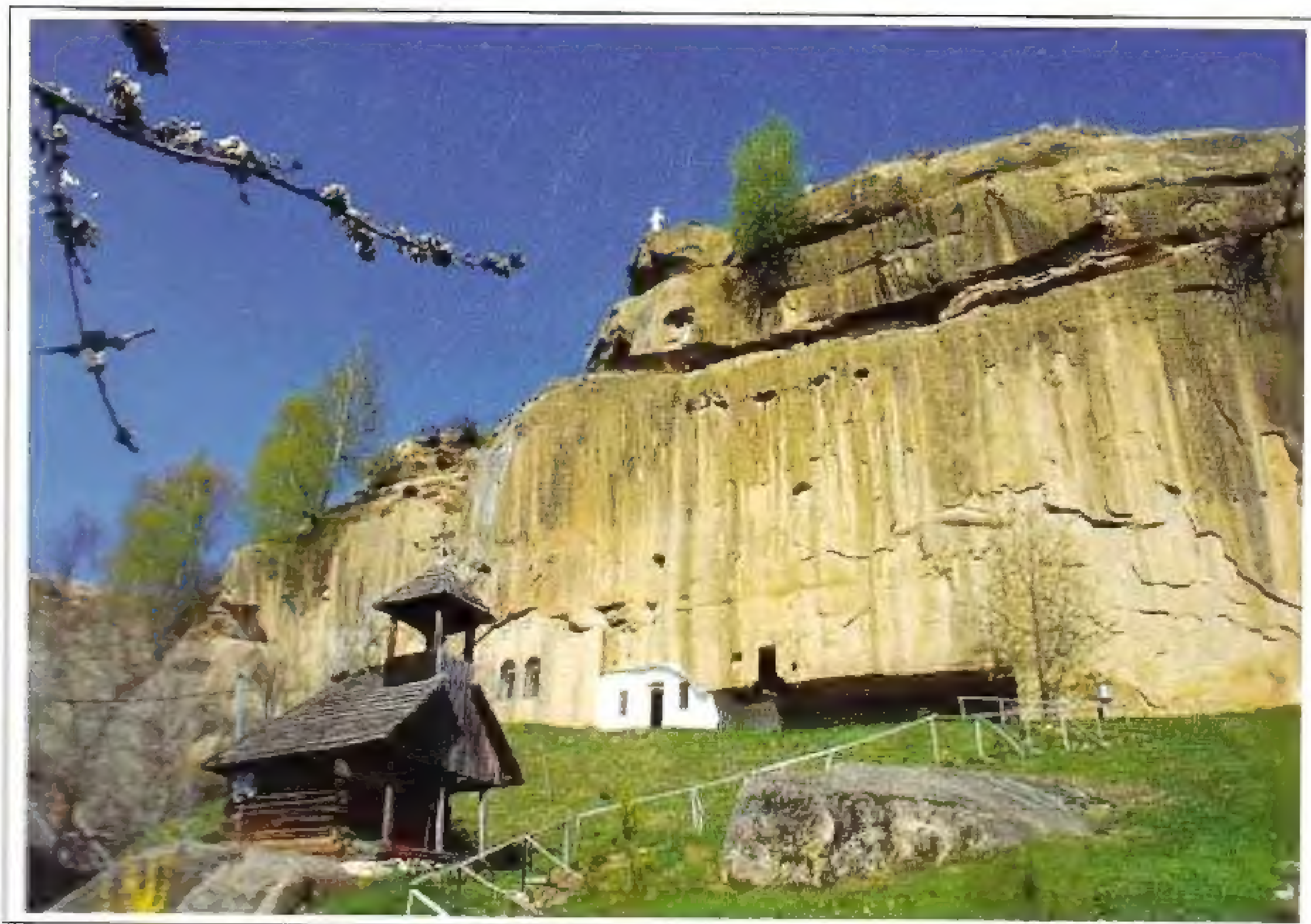
BISERICA «SF. TREIME» STĂNEŞTI

„s-au început la leatul 1831 şi s-au săvârşit la 1834 august 20 zile", potrivit unei legende locale, „din banii pe care haiducul Iancu Jianu i-a dăruit în acest scop locuitorilor: Marian sin Toader, Dimitrie Şandru şi Gligore Răceanu, vătaf al Plaiului Nucşoara". Reparată în anii: 1879, 1936 şi 2003 (subzidire şi drenaj). Biserica are plan dreptunghiular, cu absidă circulară decroşată şi pridvor deschis, pe latura vestică. Pictura murală originară în frescă realizată de „Alex zugrav" [1834], în interior, dar şi în exterior, între brâu şi cornişe, conservă, în pronaos, tabloul votiv în care ctitorii: „Jupân Dimitrie Sandu, soţia lui, Ruxandra, Leanca sin ego; jupân Gligore Răceanu, soţia lui, Maria, Eva sin ego; jupân Marian sin Toader, soţia lui, Maria, şi copiii lor: Niţă, Joiţa, Frusina, Marghioala şi Neculae" sunt reprezentaţi într-o manieră realistă, în costume de epocă. Pictura a fost restaurată recent de către Ioan Darida, cu contribuţia financiară a lui Horia Roşu. Centrala termică pe lemne a fost construită recent cu sprijinul financiar al managerului Virgil Baciu, originar din satul Poenărei.

BISERICA «SF. VOIEVOZI» PĂRĂIEŞTI

construită, în anul 1816, „de opt săteni: Pătru Vitan, Niţu sin Ghinea, Ţântat, Coman sin Badea, Dumitru Purcaru, Dima Holteiul, Badea Lupean, Lixandru sin Mihai şi Şerbul Pârcălabul, cu ajutorul lui Scarlat, vătaful Plaiului Nucşoara", preot fiind Constantin Popescu (popa Din), originar din Aref, „adus de vătaf între călăraşii plaiului, fiindcă toţi credincioşii din Muşăteşti, unde era duhovnic, se opuneau mutării sale în Părăieşti". Biserica prezintă un plan dreptunghiular; pridvor închis, cu arcade semicirculare sprijinite pe coloane şi stâlpi de colţ; turlă-clopotniţă cu acoperiş conic evazat. Decor exterior format dintr-un tor supraînălţat, dublat, în partea superioară, de un rând de cărămizi dispuse în „dinţi de fierăstrău". Pictura murală originară se păstrează fragmentar, biserica fiind repictată în 1912, de pictorul Ion Dogărescu din Rucăr.

BISERICA RUPESTRĂ CORBII DE PIATRĂ

Biserica rupestră cu hramurile: «Adormirea Maicii Domnului» și «Sfinții Apostoli Petru și Pavel» a fost săpată, din vremi imemoriale, în peretele masiv de stâncă înalt de circa 30 m, pe o lungime de 14,50 m. Monument „fără vârstă", biserica mănăstirii Corbii de Piatră datează, cu certitudine, din perioada premergătoare constituirii statului feudal Țara Românească, deși tradiția orală locală atribuie ctitorirea așezământului religios monahiei Magdalina, soția lui Hamza din Obislav [sec. XVI], care îl închină, ca metoc, Mănăstirii Curtea de Argeş. Biserica este formată dintr-un naos dreptunghiular boltit şi dintr-un altar cu absidă în formă de potcoavă, accesul făcându-se prin pridvorul săpat, în 1814, la sud de naos. În 1827, Timotei şi Daniil ieromonahul adaugă tâmpla și un nartex. Episcopul cărturar al Argeşului, Iosif I, separă tinda de naos şi reconstruieşte tâmpla de zid [1780-1810]. Peretele vestic, care s-a prăbușit în noaptea de Paşti [1889], a fost refăcut, în cursul aceluiaşi an, de către meşteri pietrari italieni.

Pictura murală conservată fragmentar reprezintă mărturia unei vieți religioase închegate în epoca premergătoare întemeierii Mitropoliei Ungrovlahiei la Argeş [1359], constituind „cel mai vechi ansamblu de pictură murală din Țara Românească", anterior cu câteva decenii programului iconografic de la Biserica Domnească din Curtea de Argeş. Ansamblul rupestru include un adăpost săpat în stâncă, utilizat ca trapeză şi o clopotniță de lemn cu aspect de bisericuță, edificată în anul 1890.

După ce, timp de două secole, a fost biserică de mir a satului Jgheaburi, în martie 2003, a fost reînființat Aşezământul monahal de la Biserica rupestră Corbii de Piatră, părintele stareț Ignatie Gorunescu fiind preocupat, în special, de restaurarea valorosului ansamblu pictural.

SĂ NE REVEDEM CU BINE ÎN AUGUST 2011 !